



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 765

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 august 2024

### SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.608.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Ghidului autorităților publice pentru accesul publicului la informația de mediu .....	2–11
1.946.	— Ordin al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului pentru aprobarea Regulamentului privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice, precum și a Procedurii de evaluare pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice .....	12–30
4.076.	— Ordin al ministrului finanțelor pentru modificarea unor ordine din domeniul autorizării .....	31–32

# ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

## ORDIN

### privind aprobarea Ghidului autorităților publice pentru accesul publicului la informația de mediu

Având în vedere Referatul de aprobare nr. DGEICPSC/125.713 din 10.07.2024 al Direcției generale evaluare impact, controlul poluării și schimbări climatice,

ținând cont de prevederile art. 3 pct. (2) din Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, ratificată prin Legea nr. 86/2000,

în temeiul art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, al art. 40<sup>1</sup> din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

**ministrul mediului, apelor și pădurilor** emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Ghidul autorităților publice pentru accesul publicului la informația de mediu, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,  
**Mircea Fechet**

București, 18 iulie 2024.  
Nr. 1.608.

ANEXĂ

## GHIDUL

### autorităților publice pentru accesul publicului la informația de mediu

Prezentul ghid reprezintă un instrument destinat autorităților publice pentru îndrumarea funcționarilor publici implicați în procesul de solicitare a informației de mediu cu privire la aplicarea unitară și eficientă a prevederilor Convenției Aarhus.

Convenția Comisiei Economice Europene a Organizației Națiunilor Unite privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu (Convenția Aarhus) a fost deschisă spre semnare la data de 25 iunie 1998 în cadrul celei de-a patra Conferințe Ministeriale „Mediu pentru Europa”. Convenția a fost semnată de 39 de state, în prezent fiind ratificată de 48 de state. România a ratificat Convenția Aarhus prin Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, intrată în vigoare la data de 11 iulie 2000.

Scopul acestui ghid este acela de a asigura o informare corectă a instituțiilor și autorităților publice în ceea ce privește drepturile și obligațiile reglementate de Convenția Aarhus, ghidul având rolul de a facilita accesul la noțiunile de bază ale Convenției Aarhus în cazul soluționării cererilor de informații de mediu, în conformitate cu prevederile art. 4 al Convenției Aarhus. Acesta este destinat atenționării autorităților publice

care gestionează solicitări privind informația de mediu cu privire la informațiile de interes public, accesul la informația de mediu și informația clasificată, în special în ceea ce privește calificarea informației drept secret de serviciu.

Prezentul ghid este de natură să ofere exemple relevante din practică în vederea modalității de aplicare a dispozițiilor Convenției Aarhus, în special referitor la art. 2 pct. 3 care reglementează definiția informației de mediu și la art. 4 pct. 3 și 4, care reglementează excepțiile de la furnizarea informației de mediu solicitate de către un membru al publicului.

Pentru interpretarea corectă a dispozițiilor convenției, prezentul ghid are la bază Ghidul privind implementarea Convenției Aarhus<sup>1</sup>, elaborat de către Secretariatul Convenției Aarhus, precum și prevederile naționale și cele ale Uniunii Europene care preiau dispozițiile convenției, dar și jurisprudența relevantă în materie.

#### Care este obiectivul Convenției Aarhus?

Art. 1 din Convenția Aarhus prevede faptul că fiecare parte la convenție este obligată să garanteze drepturile privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, pentru a contribui la protejarea drepturilor oricărei persoane din generațiile actuale și viitoare de a trăi într-un mediu adecvat pentru sănătatea și

<sup>1</sup> Ghidul poate fi consultat pe pagina web [https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/Publications/Aarhus\\_Implementation\\_Guide\\_interactive\\_eng.pdf](https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/Publications/Aarhus_Implementation_Guide_interactive_eng.pdf) sau pe pagina web [http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/6\\_Aarhus\\_Implementation\\_Guide\\_interactive\\_eng.pdf](http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/6_Aarhus_Implementation_Guide_interactive_eng.pdf).

bunăstarea acestora. Convenția Aarhus evidențiază legătura dintre drepturile privind mediul și drepturile omului, subliniind faptul că dezvoltarea durabilă poate fi susținută doar prin implicarea tuturor factorilor interesați și prin întărirea interacțiunii dintre public și autoritățile publice de la orice nivel.

În vederea atingerii acestor obiective, Convenția Aarhus se sprijină pe trei piloni:

— asigurarea unui acces mai larg al publicului la informațiile de mediu deținute de către autoritățile publice;

— asigurarea participării publicului la luarea deciziilor de mediu;

— extinderea accesului la justiție în probleme de mediu în cauze privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de mediu, precum și a dreptului de participare la luarea deciziilor.

Întrucât pilonii Convenției Aarhus presupun implicarea unei game largi de instituții și autorități publice, este necesar să se asigure compatibilitatea între măsurile legislative și alte măsuri de punere în aplicare a Convenției, pe de o parte, și conduita acestor instituții și autorități implicate în implementarea acestora, pe de altă parte.

### De ce acces la informația de mediu?

Accesul la informația de mediu reprezintă primul dintre pilonii Convenției Aarhus, fiind în mod potrivit reglementat cu prioritate, din moment ce participarea publicului în procesul de luare a deciziilor depinde în mod evident de accesul la informație de către membrii publicului. Cu toate acestea, publicul poate solicita informații de mediu pentru o serie de motive, și nu doar pentru a participa la procesul decizional, acest principiu fiind consacrat nu doar la nivel internațional și la nivelul legislației Uniunii Europene, dar și prin reglementările de la nivel național într-o serie de acte normative, spre exemplu, Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 1.182/2002 pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului.

Accesul publicului la informație, în sens general, se bucură de recunoaștere ca drept fundamental al omului, prin reglementarea acestuia la nivelul unor serii de instrumente internaționale. Spre exemplu, art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului subliniază faptul că libertatea de opinie și libertatea de a primi informații sunt incluse în libertatea de exprimare.

Pilonul privind accesul la informație se sprijină pe două componente: pasivă și activă. Prima parte (pasivă) se referă la dreptul publicului de a solicita autorităților publice disponibilizarea informației de mediu și obligația acestora din urmă de a furniza informația ca răspuns la respectiva cerere, fiind reglementată de art. 4 din Convenția Aarhus. Cea de-a doua parte (activă) se referă la dreptul membrilor publicului de a avea acces la informații de mediu și obligația autorităților publice de a disemina informația de interes public în lipsa unei solicitări exprese în acest sens, fiind reglementată de art. 5 din Convenția Aarhus.

La nivel național, potrivit art. 1 din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice. De asemenea, potrivit art. 1 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, diseminarea progresivă și punerea la dispoziția publicului a informației privind mediul au ca scop

realizarea celei mai largi posibile și sistematice accesibilități și diseminări ale acestei informații.

### Ce înseamnă *autoritate publică* în sensul reglementat de Convenția Aarhus?

Definirea noțiunii de „autoritate publică” este foarte importantă pentru atingerea scopului Convenției Aarhus și este divizată în patru categorii, astfel încât să asigure o reglementare cât mai largă:

a) guvern la nivel național, regional sau la alt nivel;

Termenul de „guvern” include agenții, instituții, departamente, organisme etc. cu putere politică de la orice nivel geografic și administrativ. Este important de menționat faptul că aceste entități nu sunt doar autorități de mediu, fiind irelevante domeniul lor de activitate sau responsabilitățile pe care le dețin. În acest sens, toate autoritățile publice, indiferent de funcțiile pe care le exercită, pot fi incluse în acest paragraf.

b) persoane fizice sau juridice care îndeplinesc funcții administrative publice conform legislației naționale, inclusiv sarcini specifice, activități sau servicii în legătură cu mediul;

c) orice altă persoană fizică sau juridică având responsabilități ori funcții publice sau care asigură servicii publice în legătură cu mediul sub controlul unui organism sau al unei persoane care se înscrie în prevederile subpunctelor a) sau b);

Având în vedere dispoziția 2 a Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) C-279/12 Fish Legal și Emily Shirley v. Information Commissioner și alții, întreprinderile care furnizează servicii publice în legătură cu mediul se află sub controlul unui organ sau al unei persoane menționate la art. 2 pct. 2 lit. (a) sau (b) din Directiva 2003/4/CE<sup>2</sup>, astfel încât ar trebui calificate drept „autorități publice” în temeiul art. 2 pct. 2 lit. (c) din această directivă, dacă aceste întreprinderi nu stabilesc în mod cu adevărat autonom felul în care furnizează aceste servicii, întrucât o autoritate publică aflată sub incidența art. 2 pct. 2 lit. (a) sau (b) din directiva menționată este în măsură să influențeze în mod decisiv acțiunea întreprinderilor menționate în domeniul mediului.

d) instituțiile oricărei organizații de integrare economică regională și care este parte la convenție.

Organizațiile de integrare economică regionale sunt definite în cuprinsul Convenției Aarhus ca reprezentând entități constituite din state suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa, cărora acestea le-au transferat competența în probleme reglementate de Convenția Aarhus, inclusiv competența de a încheia tratate internaționale privind aceste probleme. Singura organizație de acest tip este Uniunea Europeană, parte la Convenția Aarhus pe care a supus-o aprobării la data de 17 februarie 2005. Instituțiile Uniunii Europene, precum: Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, Banca Europeană de Investiții, organele, oficiile și agențiile Uniunii Europene reprezintă autorități publice în sensul definit de art. 2 alin. (2) al Convenției Aarhus.

Cu titlu de exemplu, la nivel național, autoritățile a căror activitate interferează cu cea a autorităților pentru protecția mediului identificate sunt: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și autoritățile din subordine, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (și primăriei), Administrația Națională Apele Române, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Energiei, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive, Comisia

<sup>2</sup> Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului.

Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, Institutul Național pentru Sănătate Publică, Administrația Fluvială a Dunării de Jos, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Finanțelor, Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Justiției.

Această listă nu este de natură să excludă posibilitatea ca orice altă autoritate publică să colecteze și să proceseze informații de mediu.

CJUE oferă clarificări în ceea ce privește exceptarea instituțiilor sau organismelor, atunci când acestea acționează în calitate de organ judiciar sau legislativ. Astfel, potrivit Cauzei CJUE C-515/11 *Deutsche Umwelthilfe eV v. Bundesrepublik Deutschland*, posibilitatea ca organisme sau instituțiile care acționează în baza capacităților lor legislative să nu trebuiască să acorde acces la informațiile deținute referitoare la mediu nu se poate aplica ministerelor atunci când elaborează și adoptă dispoziții normative care sunt de rang inferior unei legi.

### **Ce reprezintă informația de mediu?**

Convenția recunoaște importanța integrării considerentelor de mediu în luarea deciziilor de la nivel guvernamental, precum și necesitatea ca autoritățile publice să dețină informații de mediu exacte, complete și actualizate.

Convenția Aarhus nu își propune să definească sintagma „informație de mediu” într-un mod exhaustiv, lăsând la dispoziția autorităților publice un anumit grad de interpretare, ci oferă, în cuprinsul art. 2 pct. 3, o definiție largă construită pe trei categorii de domenii:

a) starea elementelor de mediu, precum aerul și atmosfera, apa, solul, pământul, peisajul și zonele naturale, diversitatea biologică și componentele sale, inclusiv organisme modificate genetic și interacțiunea dintre aceste elemente;

b) factori, precum: substanțele, energia, zgomotul și radiația și activitățile ori măsurile, inclusiv măsurile administrative, acordurile de mediu, politicile, legislația, planurile și programele care afectează sau pot afecta elementele de mediu amintite la subpunctul a), analizele cost-beneficiu sau alte analize și prognoze economice folosite în luarea deciziei de mediu;

c) starea sănătății și siguranței umane, condițiile de viață umană, zonele culturale și construcțiile și modul în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu ori de factori, activitățile sau măsurile cuprinse în subpunctul b). Autoritățile publice naționale nu trebuie să restrângă domeniul de interpretare a noțiunii sintagmei „informație de mediu”. Informația de mediu se poate prezenta în orice formă: scrisă, vizuală, audio, electronică sau sub orice formă materială.

Definiția nu include organisme sau instituții care acționează ca autorități judecătorești sau legislative. Această excepție se aplică nu numai parlamentelor naționale și instanțelor de judecată, dar și organismelor de la nivel executiv, doar pentru acele situații când acționează în îndeplinirea funcțiilor legislative sau judiciare. Cu toate acestea, autoritățile care acționează în îndeplinirea unor astfel de atribuții pot asigura în mod voluntar accesul la informațiile care fac obiectul unor astfel de proceduri, fără a fi considerată ca reprezentând o încălcare a prevederilor Convenției Aarhus.

O situație în care autoritățile publice din România nu au încadrat în mod corect anumite informații solicitate în definiția privind „informația de mediu” a fost analizată, spre exemplu, în cazul ACCC/C/2012/69<sup>3</sup> al Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus. Autoritățile publice în cauză au refuzat accesul la informațiile solicitate, motivând că acestea nu se încadrează în cuprinsul definiției „informației de mediu” din art. 2 pct. 3 din Convenția Aarhus. Mai exact, argumentele refuzului au

fost acelea că certificatul de descărcare de sarcină arheologică și documentația pe care se fundamentează acesta, inclusiv studiul arheologic, nu pot fi considerate ca reprezentând „informații de mediu” în scopul definit de Convenția Aarhus. De asemenea, a fost afirmat în mod eronat de către autoritățile publice din România faptul că nici licențele de minerit și alte informații referitoare la minerit solicitate în cauză nu reprezintă informații de mediu. Cu toate acestea, pe baza analizei și interpretării Comitetului de Conformare, toate aceste documente se încadrează în definiția „informației de mediu”.

Comitetul reamintește faptul că definiția „informației de mediu” din Convenția Aarhus include, printre altele, orice informație sub orice formă materială privind „zonele culturale și construcțiile și modul în care acestea sunt sau ar putea fi afectate de starea elementelor de mediu”. Prin urmare, studiul arheologic conține informații despre starea siturilor culturale și a structurilor construite (în cauză, ruine romane), care pot fi afectate de activități sau măsuri, inclusiv de măsuri administrative. De exemplu, certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă informație de mediu în sensul art. 2, pct. 3, deoarece este o măsură administrativă care afectează sau poate afecta starea elementelor de mediu (de exemplu, solul, pământul, peisajul și zonele naturale). Comitetul consideră că definiția informației de mediu este suficient de largă pentru a include un studiu arheologic.

Jurisprudența CJUE aduce, de asemenea, clarificări cu privire la ceea ce poate constitui informație de mediu, în sensul Convenției Aarhus. Spre exemplu, Hotărârea CJUE în Cauza C-321/96 *Wilhelm Mecklenburg v. Kreis Pinneberg — Der Landrat*, paragrafele 19—21, arată că noțiunea de „informație de mediu” are o semnificație largă. Noțiunea „măsuri administrative” este dată ca exemplu și nu constituie decât o ilustrare a „activităților” sau a „măsurilor” vizate de definiția „informației de mediu”. Pentru a fi informație de mediu este suficient ca o poziție a autorității să constituie un act care poate afecta sau proteja starea unuia dintre elementele de mediu.

De asemenea, în Hotărârea CJUE în Cauza C-233/00 *Comisia Europeană v. Franța*, CJUE arată că modul de formulare a definiției „informației de mediu”, în particular, utilizarea în cadrul definiției a termenilor „orice informație”, face ca domeniul de aplicare să fie unul larg. Sub această definiție intră toate informațiile care privesc starea mediului, activitățile sau măsurile de natură să îl afecteze, activitățile sau măsurile destinate protecției mediului, fără ca această enumerare să cuprindă vreo indicație de natură să îi restrângă sfera. Totodată, la paragraful 47, CJUE arată că „informația de mediu trebuie înțeleasă ca incluzând documentele care nu sunt legate de exercitarea unui serviciu public”.

În ceea ce privește informațiile prezentate în cadrul unei proceduri naționale de autorizare, acestea sunt incluse în categoria informațiilor de mediu, conform paragrafului 60, alin. 1) din Hotărârea CJUE în Cauza C-266/09 *Stichting Natuur en Milieu și alții v. College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*.

### **Cine poate solicita informații de mediu?**

Informația de mediu poate fi solicitată de orice persoană fizică sau juridică, iar în conformitate cu reglementările de la nivel național și cu practica în domeniu, de orice organizație, asociație sau grupurile acestora, inclusiv entitățile lipsite de personalitate juridică, fără a fi necesar să justifice sau să demonstreze un interes specific. Accesul la informația de mediu trebuie asigurat categoriilor de persoane enumerate anterior, indiferent de cetățenie, naționalitate, domiciliu sau rezidență.

<sup>3</sup> Document ECE/MP.PP/C.1/2015/10 care poate fi găsit la următorul link: [https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/CC-51/ece.mp.pp.c.1.2015.10\\_advance\\_edited.pdf](https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/CC-51/ece.mp.pp.c.1.2015.10_advance_edited.pdf).

### **Ce reprezintă o cerere privind informații de mediu?**

O cerere privind informația de mediu poate reprezenta orice comunicare din partea unui membru al publicului către o autoritate națională prin care solicită astfel de informații.

Convenția nu face distincție în ceea ce privește forma pe care această cerere trebuie să o aibă, acest lucru reprezentând faptul că orice solicitare, scrisă sau orală, va fi considerată valabilă. Cu toate acestea, un conținut cât mai clar al cererii este de natură să evite întârzieri din partea autorităților publice în formularea unui răspuns, în special în situațiile în care nu se deduce la o primă verificare relevanța pentru mediu a informațiilor solicitate.

Convenția nu stabilește criterii de formă sau fond în ceea ce privește astfel de cereri prin care se solicită informații de mediu, însă reglementează ca fiind justificat refuzul furnizării acesteia atunci când cererea este vizibil nerezonabilă sau este formulată într-o manieră prea generală.

### **Este necesară justificarea unui interes în cererea de solicitare a unei informații privind mediul?**

Autoritățile publice au obligația de a da curs cererilor privind furnizarea informațiilor de mediu, inclusiv cu respectarea prevederilor legislației naționale, și de a pune la dispoziția solicitantului copii ale documentației care conține și cuprinde informațiile de mediu solicitate, fără a fi necesară justificarea unui interes.

Autoritățile publice nu trebuie să impună condiții în ceea ce privește existența unui interes din partea solicitantului informației de mediu, iar, prin urmare, refuzul furnizării unor astfel de informații de către autoritatea publică în cauză pe motivul inexistenței unui astfel de interes sau a unui motiv privind această solicitare nu este permisă sub prevederile convenției.

### **Sub ce formă trebuie furnizată informația de mediu de către autoritățile publice?**

Ca regulă, autoritățile publice trebuie să furnizeze informațiile de mediu în forma solicitată de către membrii publicului (pe suport hârtie, în formă electronică, material video, înregistrări audio etc.).

Convenția Aarhus prevede, însă, și excepții în ceea ce privește disponibilizarea de către autoritatea publică în cauză a informației de mediu în forma solicitată de către un membru al publicului, respectiv:

- (i) este mai rezonabil pentru autoritatea publică să ofere informația cerută sub altă formă, situație în care trebuie arătate motivele pentru care informația nu poate fi făcută disponibilă în forma solicitată.

Din perspectiva acestei excepții, pot exista o serie de beneficii pentru autoritatea publică aflată în posesia informației solicitate într-o altă formă decât cea specificată de către solicitant. Spre exemplu, dacă autoritatea publică deține informația în formă electronică, iar un membru al publicului solicită informația în formă scrisă, pe suport hârtie, disponibilizarea informației de către autoritatea publică se va putea face mult mai rapid în forma deja deținută de către aceasta, respectiv cu un cost mai redus sau fără costuri.

- (ii) informația este deja disponibilă publicului sub o altă formă — din perspectiva acestei excepții trebuie menționat faptul că autoritatea publică trebuie să ofere informația deja existentă într-o altă formă, în situația în care aceasta nu îi este ușor accesibilă membrului publicului solicitant. Prin urmare, este necesar ca informația să fie deja ușor accesibilă, iar forma în care aceasta se regăsește să fie echivalentă din punct de vedere funcțional cu cea solicitată (de exemplu, nu doar un rezumat).

### **În cât timp trebuie disponibilizată informația de mediu de către autoritățile publice?**

Ca regulă, informația de mediu solicitată de către un membru al publicului va fi disponibilizată de către autoritatea publică în cel mai scurt timp posibil și cel mai târziu la o lună după ce cererea a fost înaintată.

„În cel mai scurt timp posibil” — practica în ceea ce privește acest termen poate să difere în funcție de modalitatea în care fiecare autoritate publică este organizată, însă, în termeni generali, acesta trebuie înțeles ca reprezentând un termen de câteva zile de la data înaintării cererii către autoritatea publică în cauză.

Prin excepție, în cazul în care volumul și complexitatea informației solicitate justifică prelungirea perioadei menționate anterior, informația poate fi disponibilizată cel mai târziu la două luni de la data solicitării. În acest din urmă caz, solicitantul trebuie să fie informat de către autoritatea publică despre prelungirea termenului, dar și despre motivele care au determinat această prelungire. În acest sens, pot fi stabilite criterii în ceea ce privește calificarea informației solicitate ca prezentând un anumit grad de complexitate sau prezentând un volum care justifică prelungirea termenului cu până la două luni. Legislația națională în vigoare completează prevederile Convenției Aarhus în ceea ce privește prelungirea termenului de răspuns cu până la două luni, stabilind termene în care autoritățile publice trebuie să se încadreze în ceea ce privește justificarea prelungirii termenului de răspuns. În acest sens, potrivit art. 4 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie informat cât mai curând posibil și cel mai târziu înaintea expirării termenului de o lună, despre prelungirea termenului de răspuns și motivele care stau la baza acestei prelungiri.

Convenția Aarhus nu definește în termeni clari momentul de la care încep să curgă aceste termene, făcând referire doar la momentul „înaintării” cererii prin care se solicită informația de mediu de către un membru al publicului. Prevederile Convenției Aarhus se completează astfel cu legislația națională în vigoare. De exemplu, Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, reglementează în art. 4. alin. (2) faptul că termenul începe să curgă de la data primirii cererii de către autoritatea publică, mai exact, de la data înregistrării acesteia.

### **Când poate fi refuzată o cerere privind informații de mediu de către o autoritate publică?**

Convenția Aarhus reglementează anumite situații în care o autoritate publică poate refuza furnizarea unor informații de mediu solicitate de către un membru al publicului. Prin urmare, refuzul din partea autorităților publice este admis în următoarele cazuri:

1. autoritatea publică nu deține informația de mediu solicitată;

Informația deținută de către o autoritate publică nu trebuie să se limiteze la informația generată sau care cade sub domeniul de competență al acesteia, ci include și informația de mediu relevantă pentru funcțiile pe care le îndeplinesc<sup>4</sup>. Totuși, în situația în care autoritatea publică nu deține informația de mediu solicitată, aceasta are două posibilități:

— poate să informeze, cât mai curând posibil, solicitantul cu privire la autoritatea publică care este posibil să dețină informația respectivă; sau

— poate să transfere, cât mai curând posibil, cererea acelei autorități, informând în același timp solicitantul cu privire la acesta<sup>5</sup>.

La nivel național, Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, stabilește un termen maxim de 15 zile de la data primirii solicitării pentru a acționa potrivit prevederilor de mai sus.

<sup>4</sup> În conformitate cu prevederile articolului 5 pct. 1 lit. a) din Convenția Aarhus.

<sup>5</sup> Un exemplu al unei astfel de situații în practica instanțelor judecătorești din România este analizat în Decizia Civilă nr. 2.104/2012 a Curții de Apel Constanța (<http://www.rolii.ro/hotarari/589a1a1ae490098c0a000411>).

Totuși, este important de menționat faptul că, în situația în care autoritatea publică nu deține informația de mediu solicitată, aceasta nu are nicio obligație de a o garanta, în temeiul Convenției Aarhus, deși aceasta ar reprezenta o bună practică prin raportare la obiectivele acesteia.

2. cererea este vizibil nerezonabilă sau este formulată într-o manieră prea generală;

Convenția Aarhus nu stabilește criteriile pentru a considera o cerere „vizibil nerezonabilă”, însă această situație nu poate fi considerată ca referindu-se la volumul și complexitatea cererii, întrucât astfel de caracteristici nu permit decât, cel mult, o extindere a termenului de răspuns până la două luni de la data înregistrării cererii, astfel cum a fost analizat anterior.

Autoritățile publice pot, de asemenea, refuza o cerere dacă aceasta este formulată într-o manieră prea generală. Convenția Aarhus nu definește acest criteriu, însă un exemplu în acest sens ar putea fi solicitarea de către un membru al publicului a oricărui document care face referire la o anumită specie de animale. O astfel de solicitare poate fi considerată ca fiind mult prea generală, caz în care autoritatea publică, luând în considerare prevederile de la nivel național (mai restrictive în acest caz) are obligația de a cere solicitantului informații suplimentare în vederea identificării informației și doar în situația în care solicitantul nu a transmis aceste informații în termenul legal prevăzut, autoritatea publică are dreptul de a refuza cererea. Convenția Aarhus subliniază obligația statelor părți la convenție ca, prin oficialitățile și prin autoritățile sale publice, să asiste și să îndrume publicul în scopul asigurării accesului la informație.<sup>6</sup> Procedând astfel, situații precum cele în care o cerere este în mod vizibil nerezonabilă sau formulată într-o manieră prea generală ar putea fi evitate.

Potrivit art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, la primirea unei cereri generale, neclare sau care nu permite identificarea informației solicitate, autoritatea publică cere explicații solicitantului, cât mai curând posibil sau în maxim o lună de la data primirii cererii. Totodată, autoritatea publică ajută solicitantul prin furnizarea de informații cu privire la utilizarea registrelor publice care conțin informația privind mediul deținută de acestea. Neprimirea în termen de două luni a unor indicații suplimentare din partea solicitantului conduce la refuzul cererii de informații de către autoritatea publică, pe motiv că cererea este formulată într-o manieră prea generală.

3. cererea se referă la documente în curs de elaborare sau vizează sistemul de comunicații interne al autorităților publice, în cazul în care o astfel de excepție este reglementată de legislația națională sau de practica obișnuită, cu luarea în considerare a interesului publicului în cazul unei asemenea dezvoltări.

Convenția Aarhus nu definește sintagma „documente în curs de elaborare”. Totuși, aceasta se referă la procesul de pregătire a informațiilor sau a documentelor ce le conțin, iar nu la orice proces decizional pentru care respectiva informație sau document au fost elaborate. Mai exact, o cerere privind o informație de mediu în formă brută (spre exemplu, date colectate de o stație de monitorizare a calității aerului) nu poate fi refuzată pe motivul că este în curs de pregătire în vederea publicării după validare sau procesare. Mai mult, existența documentelor care conțin informații de mediu în starea de proiect (care nu sunt încă finalizate sau decizia la care se referă nu a fost încă soluționată) nu justifică refuzul în sensul acestei prevederi, astfel că acestea trebuie disponibilizate. Pentru interpretarea cât mai corectă a acestei sintagme, dispozițiile Convenției Aarhus sunt de natură să clarifice acest aspect, spre exemplu, în ceea ce privește participarea publicului în procesul

decizional unde anumite proiecte de documente trebuie să fie accesibile pentru revizuirea publică: proiecte de documente precum autorizațiile, documentația privind evaluarea impactului asupra mediului, politicile, programele, planurile și regulamentele disponibile pentru comentarii nu pot fi considerate materiale în curs de elaborare, în sensul reglementat prin această excepție.

De asemenea, potrivit art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, în cazul solicitării unor materiale în curs de realizare, autoritatea publică comunică solicitantului denumirea autorității care realizează materialul și data estimativă a finalizării acestuia.

Cu titlu de exemplu, în cazul Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus, cu numărul ACCC/C/2010/517 referitor la România, Comitetul a afirmat faptul că sintagma „documente în curs de elaborare” se referă la procesul de pregătire a unei informații sau a unui document, și nu a întregului proces de luare a deciziilor pentru al cărui scop a fost pregătită respectiva informație sau respectivul document.

În ceea ce privește „sistemul de comunicații interne”, opiniile și declarațiile exprimate de autoritățile publice care acționează în calitate de entități consultante în procesul de luare a deciziilor nu pot fi încadrate în cuprinsul acestei excepții. Mai mult, odată ce o informație a fost disponibilizată de către o autoritate publică unui terț, oricare ar fi acesta, nu poate fi invocat caracterul de „comunicare internă” de către aceasta.

CJUE aduce o serie de precizări suplimentare cu privire la noțiunea de comunicații interne în Hotărârea luată în Cauza C-619/19 *Land Baden-Württemberg v. D.R.*, la paragraful 72. Această noțiune „include toate informațiile care circulă în cadrul unei autorități publice și care, la data cererii de acces, nu au părăsit sfera internă a acestei autorități, eventual după primirea lor de către autoritatea menționată și în măsura în care nu au fost sau nu ar fi trebuit să fie puse la dispoziția publicului anterior acestei primiri.”

Aplicabilitatea excepției de la dreptul de acces la informațiile despre mediu pentru comunicările interne ale unei autorități publice nu este limitată în timp. Cu toate acestea, respectiva excepție se poate aplica doar în perioada în care protecția informațiilor solicitate este justificată.

**Care sunt motivele de refuz al unei cereri privind informația de mediu în funcție de efectul pe care dezvoltarea o poate avea?**

O cerere privind furnizarea unei informații de mediu poate fi refuzată în anumite situații, dacă dezvoltarea acesteia ar putea avea efecte negative asupra altor informații, drepturi, interese, aspecte. Este important de precizat faptul că în oricare dintre cazurile enumerate, satisfacerea interesului public prin divulgare trebuie analizată în comparație cu interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității.

1. Confidențialitatea procedurilor autorităților publice, în cazul în care o astfel de confidențialitate este prevăzută de legislația națională

Convenția Aarhus nu definește sintagma de „proceduri ale autorităților publice”, însă aceasta poate fi interpretată ca referindu-se la proceduri privind funcționarea internă a autorităților publice, și nu la deliberările acestor autorități în domeniul lor de competență. Din acest punct de vedere, autoritățile publice nu au dreptul de a decide în mod unilateral caracterul confidențial al unei proceduri pentru a îngreuna accesul la informația de mediu, ci este necesar ca legislația națională în domeniu să definească și să stabilească anumite criterii pentru determinarea caracterului confidențial.

<sup>6</sup> Convenția Aarhus, art. 3, pct. 3.

<sup>7</sup> Document ECE/MP.PP/C.1/2014/12 care poate fi găsit la următorul link: [https://mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/7\\_ece\\_mp\\_pp\\_c.1\\_2014\\_12\\_e.pdf](https://mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/7_ece_mp_pp_c.1_2014_12_e.pdf)

2. Relațiile internaționale, siguranța națională sau securitatea publică

În situația în care furnizarea informației de mediu solicitate ar avea un efect negativ asupra relațiilor internaționale, siguranței naționale sau securității publice, autoritățile publice trebuie să analizeze dacă, prin furnizarea informațiilor de mediu solicitate este afectat unul dintre aceste elemente, pe care Convenția Aarhus nu le definește.

3. Cursul justiției, dreptul persoanei de a beneficia de o judecată dreaptă sau dreptul unei autorități publice de a conduce o anchetă de natură penală sau disciplinară

„Cursul justiției” se referă la proceduri înregistrate în fața unei instanțe de judecată și aflate în curs de soluționare și care sunt susceptibile de a fi prejudiciate prin divulgarea informațiilor solicitate.

Dreptul la un proces echitabil reprezintă un drept fundamental, consacrat atât la nivel internațional (de exemplu, Convenția Europeană a Drepturilor Omului<sup>8</sup>), cât și la nivelul Uniunii Europene (de exemplu, prin Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene<sup>9</sup>) și la nivel național (prin dispoziții constituționale<sup>10</sup> și prin alte norme juridice). În situația în care divulgarea unor informații de mediu solicitate de către un membru al publicului ar afecta negativ exercitarea acestui drept, autoritatea publică în cauză o poate refuza. Această prevedere trebuie interpretată în contextul normelor referitoare la drepturile persoanei acuzate.

Autoritățile publice pot refuza divulgarea unei informații de mediu ca urmare a unei solicitări în acest sens, dacă aceasta ar afecta desfășurarea unei anchete de natură penală sau disciplinară. Este de remarcat faptul că atât dispozițiile convenției, cât și dispozițiile din legislația națională nu includ toate tipurile de anchete. Spre exemplu, anchetele de natură civilă sau administrativă nu sunt acoperite de această excepție.

4. Confidențialitatea informațiilor comerciale și industriale, în cazul în care aceasta este prevăzută de lege pentru a proteja un interes economic legitim. În acest context, informația privind emisiile care sunt semnificative pentru protecția mediului va fi făcută publică

Această excepție de la divulgarea unor informații de mediu are scopul de a proteja anumite interese economice legitime, atât ale unor entități private, cât și ale unor entități publice sau chiar ale statului.

Pentru a fi aplicabilă această dispoziție, permițând autorităților publice să refuze o solicitare de informații, este necesar ca legislația națională să reglementeze în mod expres semnificația și tipurile de secrete comerciale sau industriale. Mai mult, confidențialitatea trebuie să fie de natură să protejeze un interes economic legitim. Spre exemplu, o companie cu capital de stat care deține monopol va putea cu greu să invoce confidențialitatea informațiilor comerciale, din moment ce în piață nu există competitori care ar putea beneficia de avantaje prin accesul la informațiile în cauză.

Totodată, conform art. 12 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, refuzul unei cereri de informații privind activitățile comerciale sau financiare este justificat atunci când divulgarea informațiilor aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii.

Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, art. 15, definește o serie de termeni importanți pentru determinarea caracterului confidențial al unor informații, astfel:

- *informații clasificate* — informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate;

- *informații secrete de stat* — informațiile care privesc securitatea națională, prin a căror divulgare se pot prejudicia siguranța națională și apărarea țării. Informațiilor din această categorie li se atribuie următoarele niveluri de secretizare:

- *strict secret de importanță deosebită* — informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune de o gravitate excepțională securității naționale;

- *strict secrete* — informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune grave securității naționale;

- *secrete* — informațiile a căror divulgare neautorizată este de natură să producă daune securității naționale.

- *informații secret de serviciu* — informațiile a căror divulgare este de natură să determine prejudicii unei persoane juridice de drept public sau privat.

Orice informații privind emisiile semnificative pentru protecția mediului vor fi făcute publice, indiferent de cantitatea emisiilor în cauză. Din acest punct de vedere, autoritățile publice nu au dreptul de a refuza o cerere de informații care se referă la emisiile în mediu, invocând una dintre excepțiile reglementate de Convenția Aarhus. Acest aspect este reflectat și în Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, la art. 12 alin. (4).

Conform Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și al Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării), prin „emisie” se înțelege „evacuarea directă sau indirectă de substanțe, vibrații, căldură sau zgomot din surse punctiforme sau difuze dintr-o instalație în aer, apă sau sol.” În mod similar, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, definește noțiunea de „emisie” ca reprezentând „evacuarea directă ori indirectă, din surse punctuale sau difuze, de substanțe, vibrații, radiații electromagnetice și ionizate, căldură ori de zgomot în aer, apă sau sol.”

CJUE prezintă clarificări în ceea ce privește noțiunea „date privind emisiile în mediu” prin Hotărârea CJUE în Cauza C-442/14 *Bayer CropScience and Stichting de Bijenstichting v. College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*. Potrivit paragrafului 71, noțiunea de „emisii în mediu” nu se limitează la cele care provin de la anumite instalații industriale. De asemenea, conform paragrafului 72, limitarea la emisii din instalații industriale este contrară modului de redactare a art. 4 pct. 4 teza întâi, lit. (d) din Convenția Aarhus care prevede că informațiile privind emisiile poluante relevante pentru protecția mediului trebuie dezvăluite. Așadar, informațiile privind emisii care provin din alte surse decât instalațiile industriale, precum cele care rezultă din aplicarea de produse fitosanitare sau biodestructive, sunt tot atât de relevante pentru protecția mediului precum informațiile referitoare la emisiile de origine industrială. De asemenea, conform paragrafului 75 din

<sup>8</sup> Convenția Europeană a Drepturilor Omului — art. 6.

<sup>9</sup> Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene — art. 47.

<sup>10</sup> Constituția României — art. 21.

Hotărârea CJUE în Cauza C-442/14, nu este necesar nici să se distingă noțiunea de „emisii în mediu” de noțiunile „deversări” și „tipuri de diseminare”, nici să se limiteze această noțiune la emisiile acoperite de Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale, cu excepția tipurilor de diseminare în mediu de produse sau de substanțe care provin din alte surse decât instalații industriale. Totodată, potrivit paragrafului 79, „emisii în mediu” sunt și emisiile care sunt efectiv eliberate în mediu în cursul aplicării produsului sau a substanței în cauză, precum și emisiile previzibile ale acestora în mediu în condiții normale sau realiste de utilizare, corespunzătoare celor pentru care a fost acordată autorizația de introducere pe piață a produsului în cauză și care prevalează în zona în care produsul respectiv este destinat a fi utilizat. Aceeași hotărâre CJUE, paragraful 103, arată că noțiunea de „date privind emisiile în mediu” include și precizările privind natura, compoziția, cantitatea, data și locul „emisiilor în mediu”, precum și datele referitoare la efectele emisiilor menționate asupra mediului pe termen mai mult sau mai puțin lung, indiferent dacă datele respective rezultă din studii realizate în tot sau în parte pe teren, din studii realizate în laborator sau din studii privind translocațiile.

În Hotărârea CJUE luată în Cauza C-71/10 *Office of Communications v. Information Commissioner*, CJUE arată că o autoritate publică care deține informații despre mediu sau astfel de informații sunt deținute în numele său, poate, în cadrul evaluării comparative a intereselor publice servite de dezvăluire în raport cu interesele servite de refuzul dezvăluirii, în scopul aprecierii unei cereri vizând punerea acestor informații la dispoziția unei persoane fizice sau juridice, să țină seama în mod cumulativ de mai multe motive de refuz prevăzute de această dispoziție.

#### 5. Drepturile de proprietate intelectuală

Dreptul de proprietate intelectuală include drepturile de autor (referitoare la artă, literatură, muzică etc.), brevetele (idei sau invenții), mărcile comerciale (simboluri, denumiri), secretul comercial, bazele de date, desenele și modele industriale.

Autoritățile publice au dreptul de a refuza furnizarea unor informații de mediu ca urmare a unei solicitări pe motivul protecției dreptului de proprietate intelectuală atât timp cât acest refuz este întemeiat și justificat.

Spre exemplu, în cazul Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus numărul ACCC/C/2005/15<sup>11</sup> referitor la România, comitetul a examinat problema legalității calificării de către o autoritate publică a studiului privind evaluarea impactului asupra mediului ca reprezentând proprietatea autorului studiului. Comitetul a concluzionat faptul că studiile privind evaluarea impactului asupra mediului sunt pregătite în scopul întocmirii dosarului public în cadrul procedurii administrative și pe baza lui se emite acordul de mediu, adică un act administrativ care se încadrează în definiția informației de mediu, deoarece reprezintă o măsură administrativă<sup>12</sup>. Din această perspectivă, autorul studiului nu are dreptul de a îngradi accesul la informațiile cuprinse în studiu, invocând argumente bazate pe dreptul de proprietate intelectuală.

Mai mult, în cazul Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus numărul ACCC/C/2012/69<sup>13</sup> referitor la România, comitetul a punctat faptul că accesul la un studiu arheologic nu poate fi refuzat pe motivul că acesta ar reprezenta proprietatea intelectuală a arheologului care a efectuat studiul, mai ales că acest studiu stă la baza emiterii certificatului de descărcare de

sarcină arheologică. Din acest punct de vedere, un studiu arheologic trebuie tratat în mod similar cu studiile privind evaluarea impactului asupra mediului.

6. Confidențialitatea unor date personale și/sau a unor dosare aparținând unei persoane fizice, atunci când această persoană nu a consimțit la publicarea informațiilor, în cazul în care o astfel de confidențialitate este prevăzută de legislația națională

Autoritățile publice trebuie să se asigure că prin furnizarea informațiilor de mediu solicitate normele privind protecția datelor cu caracter personal nu sunt încălcate și, prin urmare, drepturile care sunt protejate prin aceste norme nu sunt încălcate. Excepția nu vizează persoane juridice, precum companii sau organizații, însă are scopul de a proteja documente care conțin date ale angajaților acestora, istoricul salarial, istoricul medical.

Autoritățile publice din România sunt obligate să respecte nu doar legislația națională în vigoare referitoare la protecția datelor cu caracter personal, dar și normele juridice ale Uniunii Europene. Așadar, conform art. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile publice trebuie să țină cont de prevederile Regulamentului nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 37/2015, arată că accesul publicului la informațiile de interes public trebuie permis, cu anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul, de forma sau de modul de exprimare a informațiilor.

Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțate de Completul pentru delegarea unor chestiuni de drept, reprezintă izvor de drept în sistemul juridic național și, prin urmare, au caracter obligatoriu. De exemplu, potrivit art. 521 alin. (3) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dezlegarea dată problemelor de drept este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar pentru instanța care a solicitat dezlegarea, de la data pronunțării deciziei.”

7. Interesele unei terțe părți care a oferit informația cerută fără ca acea parte să fie pusă sub/sau să existe posibilitatea punerii sale sub o obligație legală de a face astfel, în situația în care această parte nu a consimțit la publicarea materialului

Excepția este menită să încurajeze fluxul voluntar de informații de la persoane private către autoritățile publice. Aceasta se aplică doar pentru situații în care terțul a furnizat informația în cauză în mod voluntar unei autorități publice și pentru care nu a consimțit la publicarea acesteia. Spre exemplu, dacă terțul a fost constrâns să furnizeze aceste informații prin mijloace legale, această situație nu îndeplinește condițiile pentru a fi calificată drept excepție sub acest subpunct.

8. Mediul la care se referă informația, cum ar fi locurile de cuibărit ale speciilor rare

Autoritățile publice pot refuza furnizarea unor informații de mediu ca urmare a unei solicitări în acest sens din partea unui membru al publicului în situația în care acestea ar afecta în mod negativ mediul. Scopul acestei excepții îl reprezintă acela de a oferi statului în discuție, prin autoritățile sale publice, posibilitatea de a proteja, spre exemplu, anumite situri, precum locații pentru reproducerea speciilor rare.

<sup>11</sup> Document ECE/MP.PP/2008/5/Add.7 care poate fi găsit la următorul link: [https://unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2008/pp/mop3/ece\\_mp\\_pp\\_2008\\_5\\_add\\_7\\_e.pdf](https://unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2008/pp/mop3/ece_mp_pp_2008_5_add_7_e.pdf)

<sup>12</sup> Art. 2, pct. 3 lit. b) din Convenția Aarhus.

<sup>13</sup> Ibid, p. 1.



### **Cum trebuie să procedeze autoritățile publice în situația unei solicitări de informații care prezintă caracter confidențial?**

În ceea ce privește confidențialitatea unora dintre informațiile solicitate, Convenția Aarhus reglementează obligația pentru autoritatea publică căreia i-a fost înaintată o astfel de cerere să separe informația confidențială de cea neconfidențială atunci când dă curs unei cereri privind solicitarea unei informații de mediu, fără a aduce un prejudiciu confidențialității informației exceptate. Mai exact, autoritățile publice trebuie să pună la dispoziția publicului solicitant acea parte a informației de mediu care poate fi divulgată și care nu prezintă caracter confidențial, atunci când este posibil acest lucru.

În practică, autoritatea publică trebuie să anonimizeze din cuprinsul documentului informațiile care au caracter confidențial și, prin urmare, nu pot fi divulgate membrilor publicului. Limitarea accesului publicului la informațiile clasificate nu poate fi interpretată ca reprezentând îngrădirea accesului la informațiile de mediu.

De exemplu, în cazul Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus numărul ACCC/C/2012/69<sup>14</sup> referitor la România, Comitetul a constatat încălcarea dispozițiilor Convenției Aarhus prin refuzul de a furniza informații privind licențele de minerit pe motivul că dezvăluirea acestora ar afecta confidențialitatea informațiilor comerciale și industriale, din două motive:

— nu a fost separată informația confidențială de cea neconfidențială;

— nu au fost aduse la cunoștința solicitantului motivele refuzului — autoritatea publică nu a oferit niciun răspuns solicitantului.

Referitor la divulgarea unor informații care fac obiectul unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către un stat membru (procedura de infringement), CJUE prezintă clarificări în Hotărârea CJUE în Cauza C-514/11P și C-605/11P *Liga para a Protecção da Natureza (LPN) și Republica Finlandei v. Comisia Europeană și alții*. Potrivit paragrafului 63, o divulgare a documentelor aferente unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă a acesteia ar fi susceptibilă să modifice natura procedurii, deoarece pot fi și mai dificile inițierea procesului de negociere și obținerea unui acord între comisie și statul membru vizat prin care să se pună capăt neîndeplinirii obligațiilor imputate, în scopul de a se permite respectarea dreptului Uniunii și evitarea unei acțiuni în justiție. De asemenea, potrivit paragrafului 65, se poate prezuma că divulgarea documentelor aferente unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă a acesteia riscă să modifice caracterul acestei proceduri, precum și să modifice derularea acesteia și că, prin urmare, această divulgare ar putea aduce atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă. Totodată, conform paragrafului 66, această prezumție generală nu exclude posibilitatea de a demonstra că un anumit document solicitat de public nu face obiectul acestei prezumții sau că există un interes public superior care justifică divulgarea sa.

### **Cum trebuie interpretate aceste excepții de către autoritățile publice?**

Motivele de refuz reglementate de Convenția Aarhus trebuie interpretate în mod restrictiv, luându-se în considerare satisfacerea interesului membrilor publicului prin divulgarea informațiilor, pe de o parte, și posibilitatea ca informația solicitată să fie legată de emisiile de mediu, pe de altă parte. Faptul că o informație de mediu solicitată cade sub una dintre categoriile de excepții menționate anterior nu este suficient pentru a justifica invocarea excepției.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reprezintă una dintre instanțele internaționale care au analizat în mai multe ocazii

exercițiul punerii în balanță a satisfacerii interesului publicului prin divulgarea informațiilor și refuzul divulgării pe motivul încadrării în una dintre excepțiile prevăzute de Convenția Aarhus. De exemplu, în Hotărârea CEDO în Cauza *McGinley și Egan v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, Curtea a analizat relevanța art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în justificarea divulgării unor informații, articol care se referă la dreptul la respectarea vieții private și de familie. Prin urmare, în cauză, faptul că expunerea la un nivel mare de radiații a fost ascunsă, având, în același timp, un efect serios și de lungă durată asupra sănătății umane, este justificat pentru a nu crea o stare de neliniște asupra populației. Curtea consideră că, din moment ce documentele care conțin informații ar putea fi esențiale pentru solicitanți în determinarea nivelului de radiații la care există posibilitatea de a fi fost expuși și ar putea contribui la asigurarea populației în acest sens, aceștia au un interes sub art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului pentru a obține acces la aceste informații. Curtea a dispus faptul că în situațiile în care un guvern național desfășoară activități periculoase precum cele care implică radiații și care ar putea avea consecințe negative asupra sănătății persoanelor implicate în respectivele activități, respectarea vieții private în timpul art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului impune stabilirea unei proceduri eficiente și accesibile care să le permită acestor persoane să caute toate informațiile relevante.

Mai mult, în Hotărârea CEDO în Cauza *Taşkin și alții v. Turcia*, nr. 46117/99, paragraful 113, s-a dispus faptul că art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului este aplicabil și în situația în care poluarea mediului afectează bunăstarea indivizilor în așa manieră încât este afectată și viața privată și de familie, fără ca sănătatea acestora să fie în mod serios pusă într-un pericol. Același raționament se aplică și în situația în care efectele periculoase ale unei activități la care indivizii pot fi expuși au fost determinate ca urmare a procedurii evaluării impactului asupra mediului într-o manieră care stabilește o legătură suficientă cu viața privată și de familie reglementate de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Și în jurisprudența Uniunii Europene a fost analizată cu mai multe ocazii modalitatea în care ar putea fi interpretată punerea în balanță a interesului public superior și refuzul divulgării unor informații. Un exemplu în acest sens este paragraful 92 din Hotărârea în Cauza T-306/12 *Darius Nicolai Spirlea și Mihaela Spirelea v. Comisia Europeană*, unde a fost dispus faptul că expunerea unor considerații de ordin pur general nu pot fi suficiente pentru a demonstra că un interes public superior primează în raport cu motivele care justifică refuzul divulgării documentelor.

Punerea în balanță a interesului publicului va trebui analizată de la caz la caz pentru a determina dacă una dintre aceste excepții este aplicabilă. Acest aspect este evidențiat și de paragraful 59 din Hotărârea CJUE în Cauza C-266/09 *Stichting Natuur en Milieu și alții v. College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*, care arată că o comparare a interesului public servit de divulgarea unei informații despre mediu și a interesului particular servit de refuzul divulgării trebuie realizată în fiecare caz în parte, prezentat autorităților competente, chiar și atunci când legiuitorul național stabilește printr-o dispoziție cu caracter general criterii care să permită o înlesnire a acestei evaluări comparative a intereselor aflate în joc.

Autoritățile publice trebuie să specifice în mod expres modul în care a luat în considerare satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor. Din acest punct de vedere, un indicator relevant în punerea în balanță a celor două planuri este

<sup>14</sup> Ibid, p. 1.

reprezentat de sănătatea umană. Atunci când activitățile în desfășurare produc efecte negative grave asupra sănătății umane, ca o bună practică ar trebui prezumat faptul că prevalează interesul superior al publicului. De exemplu, în cazul instalațiilor de creștere intensivă a păsărilor de curte și a porcinelor, mirosul poate reprezenta o problemă importantă de mediu care este de natură să afecteze sănătatea populației care locuiește în vecinătatea acestor ferme.

De exemplu, Regulamentul (CE) nr. 1.367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului prezumă existența unui interes public superior atunci când furnizarea informațiilor se referă la emisiile în mediu.

Totodată, potrivit paragrafului 39 din Hotărârea în Cauza T-264/04 *WWF-EPO v. Consiliul Uniunii Europene a Tribunalului de Primă Instanță*, pentru ca aceste excepții să fie aplicabile, riscul de a aduce o atingere interesului public trebuie să fie suficient de previzibil, iar nu pur ipotetic.

### **În ce mod autoritatea publică trebuie să răspundă solicitantului în situația unui refuz?**

Refuzul unei solicitări va fi făcut în scris, dacă solicitarea a fost făcută în scris sau dacă solicitantul cere acest lucru. În oricare dintre cazuri, un refuz va cuprinde motivele acestuia și va oferi informații cu privire la procedura de recurs reglementată de Convenția Aarhus.

Ca și în cazul disponibilizării informațiilor de mediu solicitate de către un membru al publicului, și refuzul trebuie transmis cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data înaintării cererii, cu excepția situației în care complexitatea informației justifică o prelungire a acestei perioade până la două luni de la data înaintării cererii.

De asemenea, solicitantul trebuie informat despre orice prelungire a transmiterii refuzului și despre motivele acesteia. Această obligație este aplicabilă atât în ceea ce privește refuzul oral, cât și în ceea ce privește refuzul scris. O justificare completă a motivelor de refuz este de natură să ofere solicitantului posibilitatea de a reformula și de a retrimite cererea. Motivele de refuz pot include: determinarea faptului că informațiile solicitate se încadrează în una dintre situațiile de excepție, însă ulterior punerii în balanță a interesului public superior și a divulgării documentelor care cuprind informații care se încadrează în una dintre aceste excepții; faptul că cererea a fost formulată într-un mod prea general sau că autoritatea publică în cauză nu deține informațiile solicitate și nu cunoaște nicio altă autoritate publică ce ar putea deține acele informații.

### **Sunt percepute taxe pentru obținerea informațiilor de mediu solicitate?**

În anul 2009, prin art. VI, lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2009 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind taxe și tarife cu caracter nefiscal, aprobată prin Legea nr. 8/2010, au fost abrogate prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare, care se refereau la aplicarea de tarife de către autoritățile publice pentru copierea documentelor solicitate de public. Mai exact, au fost abrogate art. 30 și 31 din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere eliminarea acestor prevederi privind tarifele de copiere, nu se mai aplică anexa G la Metodologia de

gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului, aprobată prin Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 1.182/2002, anexă denumită „Tarife pentru procesarea/copierea informației privind mediul furnizate la cerere de către autoritățile publice pentru protecția mediului”.

### **Cum poate fi contestat răspunsul autorităților publice la o solicitare privind informații de mediu?**

Orice membru al publicului care a înaintat o cerere prin care a solicitat o informație de mediu și care consideră că cererea sa a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori că a primit un răspuns inadecvat din partea unei autorități publice se poate adresa cu o plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, prin care să solicite revizuirea actelor sau omisiunilor. De asemenea, Convenția Aarhus reglementează și accesul solicitantului la o procedură de recurs în fața unei instanțe de judecată sau a altui organism independent și imparțial prevăzut de lege. În oricare dintre cazuri, scopul procedurii de recurs nu poate fi limitat doar la aspecte substanțiale sau doar la aspecte procedurale, fiind obligatorie analizarea ambelor planuri.

Convenția Aarhus nu condiționează accesul solicitantului la procedura de recurs judiciară de parcurgerea mai întâi a procedurii administrative de plângere prealabilă la conducătorul autorității publice căreia i-a fost făcută solicitarea, însă nu o interzice în cazul în care un stat impune o astfel de cerință. În România, cele două remedii sunt separate și nu interdependente. Cu titlu de exemplu, în Decizia nr. 118/2010 a Curții de Apel Timișoara, instanța a dispus faptul că dispozițiile din legislația națională care preiau prevederile Convenției Aarhus<sup>15</sup> reglementează „posibilitatea, iar nu obligația imperativă a formulării plângerii prealabile”. Pe cale de consecință, sesizarea instanței de contencios administrativ, spre exemplu, poate fi făcută independent de îndeplinirea procedurii prealabile.

Cu titlu de excepție, Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice sau private asupra mediului prevede obligația pentru persoanele care fac parte din public, astfel cum este definit de lege, de a se adresa cu titlu preliminar autorității publice emitente a deciziei etapei de încadrare sau autorității publice ierarhic superioare, după caz, solicitând acesteia să revoce, în tot sau în parte, respectiva decizie. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a respectivei decizii, iar autoritatea publică are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă tot în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la respectiva autoritate publică. Procedura de soluționare a plângerii prealabile în fața autorității publice emitente a deciziei trebuie să se desfășoare cu celeritate, să fie echitabilă și corectă și să nu presupună costuri pentru persoana interesată.

Convenția Aarhus analizează accesul la justiție în probleme de mediu pe două planuri, mai exact cu privire la accesul publicului la informația de mediu și cu privire la participarea publicului în procesul de luare a deciziilor privind mediul. În ceea ce privește al doilea plan, Convenția Aarhus reglementează faptul că membrilor publicului interesat trebuie să li se garanteze accesul la o procedură de recurs în fața unei instanțe de judecată și/sau în fața unui alt organism independent și imparțial stabilit de lege, cu scopul de a contesta legitimitatea oricărei

<sup>15</sup> De exemplu, art. 22 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 16 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 878/2005, cu modificările și completările ulterioare.

decizii, act sau omisiuni care face obiectul dispozițiilor privind participarea publicului în procesul de luare a deciziilor de mediu. Spre deosebire de accesul la justiție garantat publicului în ceea ce privește accesul la informația de mediu, în acest caz, membrul publicului trebuie să dovedească faptul că are un interes suficient sau faptul că îi este încălcat un drept.

Cu titlu de exemplu, Legea nr. 292/2018 reglementează accesul la justiție al oricărei persoane care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim. Acestea se pot adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca actele, deciziile sau omisiunile autorităților publice competente care fac obiectul participării publicului la procesul de luare a deciziilor de mediu. Instanța de contencios administrativ trebuie să decidă atât cu privire la aspectele substanțiale, cât și cu privire la aspectele procedurale în ceea ce privește participarea publicului la procesul de luare a deciziilor de mediu.

În ceea ce privește participarea publicului în timpul pregătirii planurilor, programelor și politicilor legate de mediu, statele au obligația de a lua toate măsurile practice adecvate și/sau vor promova prevederi în vederea participării publicului în procesul de pregătire a planurilor, programelor și politicilor legate de mediu. Participarea publicului trebuie să se realizeze într-un mod transparent și onest, ulterior furnizării informației necesare. Publicul potențial participant va trebui identificat de către autoritatea publică, luând în considerare obiectivele Convenției Aarhus și ale legislației în vigoare care preiau dispozițiile acesteia. Aceasta va trebui să depună toate diligențele pentru asigurarea oportunităților necesare pentru participarea publicului în timpul pregătirii politicilor legate de mediu.

Organizațiile nonguvernamentale care se încadrează în definiția specifică din Convenția Aarhus referitoare la public sunt prezumate a avea un interes suficient sau a li se încălca un drept al acestora, îndeplinind astfel condițiile referitoare la capacitate. Explicații în acest sens sunt oferite de paragrafele 38, 39, 46 și 47 din Hotărârea CJUE în Cauza C-115/09 *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein Westfalen eV v. Bezirksregierung Arnsberg*.<sup>16</sup>

Sistemul procedurii administrative nu este de natură să înlocuiască posibilitatea solicitantului de a se adresa unei instanțe de judecată, dar în practică a fost demonstrat că această procedură prealabilă a fost de natură să rezolve cu celeritate plângerea, evitând astfel procedurile judiciare. Prin intermediul procedurii administrative prealabile, deciziile privind accesul la informație pot fi analizate chiar de către autoritatea

publică în discuție sau printr-o procedură administrativă, acestea fiind mijloace mult mai accesibile și mai rapide.

Convenția Aarhus pune accent pe necesitatea ca aceste mecanisme (administrative sau judiciare) să nu presupună costuri împovărătoare, respectiv să fie gratuite, acolo unde este posibil sau să nu fie prea scumpe. Un litigiu în fața unei instanțe de judecată poate fi mai îndelungat și mai costisitor, în condițiile în care accesul la informație este, în general, necesar cât mai repede.

În situația în care solicitantul nu a primit un răspuns la plângerea depusă în termenul legal stabilit, acesta poate depune o cerere în fața instanței de contencios administrativ competentă pentru examinarea actelor sau omisiunilor autorității publice respective. Mai mult, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și terța persoană vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a furnizării de informații privind mediu.

Plângerea prealabilă adresată conducătorului autorității publice în cauză se soluționează în România în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, și este scutită de taxe. Conform art. 7 alin. (1), solicitarea revocării, în tot sau în parte, a actului administrativ individual se depune în termen de 30 de zile de la data comunicării actului. Conform art. 8 alin. (1), persoana nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă pentru a solicita anularea, în tot sau în parte, a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

Decizia finală luată în concordanță cu prevederile privind accesul la justiție în probleme referitoare la accesul publicului la informația de mediu reprezintă titlu executoriu și este obligatorie pentru autoritatea publică care deține informația. Motivele trebuie să fie declarate în scris, cel puțin în cazul în care informația este refuzată.

Prezentul ghid este destinat îndrumării și instruirii tuturor funcționarilor publici care sunt implicați în procedura de furnizare a răspunsurilor la solicitări de informație de mediu.

<sup>16</sup> Referitor la accesul la căile de atac al organizațiilor nonguvernamentale din domeniul mediului, Hotărârea CJUE în Cauza C-115/09 *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein Westfalen eV v. Bezirksregierung Arnsberg* stabilește următoarele:

Paragraful 38. În ceea ce privește condițiile de admisibilitate a căilor de atac, se rețin două ipoteze: admisibilitatea unei căi de atac poate fi subordonată unui „interes suficient” sau invocării de către reclamant a „încălțării unui drept”, în funcție de împrejurarea dacă legislația națională face sau nu face apel la una sau la alta dintre aceste condiții.

Paragraful 39. În ceea ce privește căile de atac introduse de asociațiile de protecție a mediului [...] se poate considera că acestea au fie un interes suficient, fie drepturi care pot fi încălcate, în funcție de împrejurarea dacă legislația națională face sau nu face apel la una sau la alta dintre aceste condiții de admisibilitate.

Paragraful 46. Deși asociațiile respective trebuie să poată invoca aceleași drepturi ca și particularii, ar fi contrar obiectivului de a asigura un acces amplu la justiție publicului interesat, pe de o parte, precum și principiului efectivității, pe de altă parte ca, la rândul lor asociațiile menționate să poată invoca încălcarea unor norme care decurg din dreptul Uniunii în materie de mediu numai pentru motivul că acestea protejează interese colective. Acest lucru le-ar lipsi în foarte mare măsură de posibilitatea de a realiza controlul respectării normelor care decurg din acest drept, care, cel mai des, sunt orientate către interesul general, iar nu numai către protecția intereselor particularilor priviți individual.

Paragraful 47. Rezultă [...] că noțiunea „încălțarea unui drept” nu poate depinde de condiții pe care le-ar putea îndeplini numai alte persoane fizice sau juridice, precum, de exemplu, condiția de a se afla în vecinătatea mai apropiată sau mai îndepărtată a unei instalații sau cea de a suporta într-un mod sau în altul efectele funcționării acesteia.

MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

**ORDIN****pentru aprobarea Regulamentului privind constituirea, organizarea și funcționarea  
Comisiei pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice, precum și a Procedurii de evaluare  
pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice**

Având în vedere:

— art. II din Hotărârea Guvernului nr. 163/2024 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 358/2019 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a ecoturismului — context, viziune și obiective — 2019—2029;

— art. 3 alin. (1) lit. d) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 20/2012 privind aprobarea Programului multianual de marketing și promovare turistică și a Programului multianual de dezvoltare a destinațiilor, formelor și produselor turistice, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare Referatul de aprobare nr. 151.124 din 20.06.2024, întocmit de Direcția generală turism,

în temeiul prevederilor art. 4 lit. G pct. 36 teza a doua și ale art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului,

**ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului** emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice, prevăzut în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă Procedura de evaluare pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice, prevăzută în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,

**Flavius Constantin Nedelcea,**

secretar de stat

București, 12 iulie 2024.

Nr. 1.946.

ANEXA Nr. 1**REGULAMENT****privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice**

Art. 1. — (1) Comisia pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice, denumită în continuare *Comisia*, este un organism tehnic de analiză și evaluare a conformității cu criteriile prevăzute în anexa nr. 12 la Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului — context, viziune și obiective — 2019—2029, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 358/2019, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Comisia este constituită din reprezentanți ai autorității publice centrale responsabile în domeniul turismului, ai autorității publice centrale responsabile în domeniul mediului, respectiv ai Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism și ai Asociației de Ecoturism din România.

(3) Componența Comisiei este următoarea:

a) președinte — funcționar public, de preferință de conducere, din cadrul autorității publice centrale responsabile în domeniul turismului;

b) membri — câte un reprezentant din partea persoanelor juridice menționate la alin. (2);

c) secretar — persoană din direcția de specialitate din cadrul autorității publice centrale responsabile în domeniul turismului.

Art. 2. — (1) Comisia are ca principale atribuții:

a) analiza documentațiilor depuse prin care se solicită desemnarea unei localități/unui grup de localități ca destinație ecoturistică/prelungirea statutului de destinație ecoturistică;

b) evaluarea pe teren a destinațiilor aplicante;

c) elaborarea raportului de evaluare.

(2) Secretarul Comisiei are următoarele atribuții:

a) înregistrează documentația primită și o transmite către membrii Comisiei;

b) ține legătura cu aplicantul, după caz, în vederea completării documentației;

c) ține legătura cu membrii Comisiei și cu aplicantul, în vederea stabilirii unei date pentru evaluarea pe teren;

d) transmite către conducerea instituției propunerea de acordare/prelungire/neacordare/neprelungire a statutului de destinație ecoturistică;

e) transmite aplicanților răspunsul după semnarea acestuia de către conducerea instituției.

Art. 3. — (1) Comisia se întrunește ori de câte ori este nevoie, ca urmare a apariției unei situații care impune acest fapt, la solicitarea ori cu acordul președintelui.

(2) Convocarea membrilor Comisiei se face în scris, cu cel puțin 3 zile înainte de data programată pentru desfășurarea ședinței.

(3) Odată cu invitația de participare se transmit ordinea de zi, precum și documentația aferentă.

(4) În cazul în care un membru nu poate participa la ședința Comisiei, din motive întemeiate, acesta va fi înlocuit de un supleant.

(5) Lucrările ședinței sunt conduse de către președintele Comisiei, iar, în lipsa acestuia, de către membrul desemnat de către președinte și se desfășoară în prezența a cel puțin jumătate din numărul membrilor cu drept de vot.

(6) Au drept de vot persoanele prevăzute la art. 1 alin. (3) lit. a) și b).

## PROCEDURĂ de evaluare pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice

Art. 1. — Procedura de evaluare pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice cuprinde:

1. etapa de preevaluare (evaluarea documentației);
2. etapa de evaluare pe teren.

Art. 2. — (1) Documentația pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice/prelungirea statutului de destinație ecoturistică se transmite electronic la adresa de e-mail [ecodestinatii@mturism.ro](mailto:ecodestinatii@mturism.ro) sau prin poștă, se înregistrează la registratura generală a autorității centrale cu atribuții în domeniul turismului și apoi la direcția de specialitate.

(2) Aplicant în cadrul acestui program de certificare este liderul parteneriatului local sau membrul parteneriatului local, constituit conform criteriului A.1.1 din anexa nr. 12 la Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului — context, viziune și obiective — 2019—2029, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 358/2019, cu modificările și completările ulterioare, delegat să depună documentația.

Art. 3. — (1) Documentația pentru desemnarea ca destinație ecoturistică include solicitarea applicantului, însoțită de:

a) o prezentare a zonei, cu descrierea principalelor obiective turistice naturale și culturale;

b) un document în care va fi descris modul de îndeplinire/neîndeplinire a fiecărui criteriu/subcriteriu prevăzut în anexa nr. 12 la Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului — context, viziune și obiective — 2019—2029, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 358/2019, cu modificările și completările ulterioare, cu atașarea de materiale/documente/fotografii/hărți justificative, conform specificațiilor prezentate în anexa la prezenta procedură.

(2) În urma analizei documentației, Comisia are dreptul să solicite clarificări, respectiv informații/documente suplimentare, în termen de maximum 30 de zile de la primirea acesteia.

(3) Aplicantul are obligația de a răspunde solicitării de clarificare în termen de maximum 30 de zile, în caz contrar Comisia propunând neacordarea statutului de destinație ecoturistică și clasarea documentației.

Art. 4. — (1) Etapa de preevaluare se încheie cu întocmirea unui raport preliminar prin care se propune:

a) trecerea în etapa a doua, etapa de evaluare pe teren, în cazul în care applicantul îndeplinește punctajul minim acceptat pentru fiecare criteriu. Se poate solicita ca anumite documente/materiale să fie pregătite pentru etapa de evaluare pe teren;

b) neacordarea statutului de destinație ecoturistică, în baza documentației primite și pe baza raportului de evaluare semnat de către membrii Comisiei.

(2) Propunerea se supune spre aprobare conducerii instituției și decizia se comunică applicantului în termen de maximum 60 de zile de la data primirii documentației. În cazul în care s-au solicitat clarificări, termenul se prelungește cu perioada necesară soluționării acestora, dar nu mai mult de 30 de zile.

Art. 5. — (1) Etapa de evaluare pe teren constă în:

a) organizarea vizitei de evaluare pe teren, la o dată convenită de Comisie cu reprezentanții instituției/organizației aplicante;

b) deplasarea în cadrul destinației a unei echipe formate din minimum trei persoane din cadrul Comisiei, dintre care cel puțin una din partea autorității publice centrale cu atribuții în domeniul turismului;

c) analiza pe teren a îndeplinirii criteriilor, corelat cu informațiile primite în prima etapă de preevaluare.

(2) După etapa de evaluare pe teren, Comisia are dreptul de a solicita noi clarificări într-un interval de 10 zile.

(3) Aplicantul are obligația de a răspunde solicitării de clarificare în termen de maximum 30 de zile, în caz contrar Comisia propunând neacordarea statutului de destinație ecoturistică și clasarea documentației.

(4) Pe baza analizei documentației și a evaluării pe teren, Comisia întocmește un raport final de evaluare, în care sunt trecute observațiile și eventualele recomandări ale acesteia, și propune acordarea/neacordarea statutului de destinație ecoturistică.

(5) Decizia de acordare/neacordare a statutului de destinație ecoturistică, aprobată de conducerea autorității publice centrale cu atribuții în domeniul turismului, se comunică applicantului în termen de maximum 30 de zile de la data efectuării vizitei de evaluare. În cazul în care s-au solicitat clarificări suplimentare, termenul se prelungește cu perioada necesară soluționării acestora, dar nu mai mult de 30 de zile.

Art. 6. — Statutul de destinație ecoturistică se obține pentru o perioadă de maximum trei ani, putând fi prelungit la solicitarea applicantului pe o perioadă similară.

Art. 7. — (1) Pentru ca statutul de destinație ecoturistică să fie prelungit, în termenul de valabilitate, applicantul trebuie să transmită o solicitare însoțită de documentația prevăzută la art. 3 alin. (1), la care se adaugă:

a) un document în care să fie explicat modul de îndeplinire a recomandărilor formulate de către Comisie la obținerea statutului de destinație ecoturistică;

b) o declarație pe propria răspundere, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal privind falsul în declarații, din care să reiasă faptul că toate informațiile transmise în cadrul documentației sunt conforme cu adevărul.

(2) În cazul în care se dorește extinderea unei destinații ecoturistice, în cadrul solicitării de prelungire a statutului sunt menționate expres unitățile administrativ-teritoriale care se alătură destinației. În cadrul documentației se atașează acordul de parteneriat semnat de membrii activi și/sau hotărârea/hotărârile consiliului local prin care s-a decis aderarea la acordul de parteneriat, precum și harta destinației cu noile limite.

(3) În situația în care anumite unități administrativ-teritoriale nu mai doresc să facă parte din cadrul destinației ecoturistice, în cadrul solicitării transmise se menționează acest lucru. Solicitarea va fi însoțită de hotărârea consiliului local prin care s-a decis ieșirea din cadrul parteneriatului sau de noul acord de parteneriat semnat de membrii activi. De asemenea, tot în cadrul documentației se va atașa și harta destinației cu noile limite.

(4) În urma analizei documentației, Comisia are dreptul să solicite clarificări, respectiv informații/documente suplimentare, în termen de maximum 30 de zile de la primirea documentației.

(5) Aplicantul are obligația de a răspunde solicitării de clarificare în termen de maximum 30 de zile, în caz contrar Comisia propunând neprelungirea statutului de destinație ecoturistică și clasarea documentației.

(6) Este obligatorie evaluarea pe teren, cu respectarea procedurii prevăzute la art. 5 alin. (1)—(3):

a) în cazul în care în urma evaluării documentației se constată neconcordanțe sau există suspiciuni de neîndeplinire a criteriilor ce au condus la acordarea statutului;

b) au trecut cel puțin șapte ani de la ultima evaluare pe teren.

(7) Procedura de evaluare se finalizează cu întocmirea unui raport final, în care sunt trecute observațiile și eventualele recomandări ale Comisiei și prin care se propune prelungirea/neprelungirea statutului de destinație ecoturistică.

(8) Decizia de prelungire/neprelungire a statutului de destinație ecoturistică, aprobată de conducerea autorității publice centrale cu atribuții în domeniul turismului, se comunică applicantului în termen de maximum 60 de zile de la data primirii documentației. În cazul în care s-au solicitat clarificări sau s-a urmat procedura de evaluare pe teren, termenul se prelungește în mod corespunzător.

Art. 8. — (1) Împotriva deciziei prin care se dispune acordarea/neacordarea sau, după caz, prelungirea/neprelungirea statutului de destinație ecoturistică applicantul poate depune contestație în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării acesteia.

(2) În cazul depunerii contestației la termenul stabilit, aceasta va fi soluționată în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea acesteia de o comisie de contestații formată din cel puțin doi membri/membri supleanți care nu au luat parte la procesul de evaluare, iar răspunsul va fi transmis în scris.

Art. 9. — Ghidul de depunere a documentației este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta procedură.

## GHID DE DEPUNERE A DOCUMENTAȚIEI

Criteriu	Indicator	Valoare punctaj			Informații transmise de aplicant
		2 puncte	1 punct	Minim acceptat	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
0. Precondiții					
0.1. Atractivitate					
0.1.1. Existența a cel puțin o arie naturală protejată în interiorul destinației	Ariile naturale protejate din cadrul destinației	Există cel puțin o arie naturală protejată desemnată în cadrul destinației.		2	— lista ariilor naturale protejate din cadrul destinației — link către actul normativ prin care aceasta a fost declarată/actele normative prin care acestea au fost declarate
0.1.2. Existența unor resurse turistice antropice, care să crească atractivitatea destinației	Lista resurselor turistice antropice	Resursele turistice antropice ale zonei sunt identificate și sunt deja promovate în circuite turistice. Există cel puțin un monument istoric categoria A.	Resursele turistice antropice ale zonei sunt identificate și sunt deja promovate în circuite turistice. Există cel puțin un monument istoric categoria B sau declarat la nivel local.	1	— lista monumentelor istorice din destinație ( <a href="http://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice">http://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice</a> ) — lista muzeelor acreditate (a se vedea baza de date dezvoltată de Institutul Național al Patrimoniului — <a href="http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/">http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/</a> ) — link către site-ul web al destinației, secțiunea dedicată obiectivelor turistice
0.2. Accesibilitate					
0.2.1. Existența unui drum rutier cu indicatoare specifice destinației cel puțin până la unul dintre punctele de acces în destinație	Drumurile rutiere din cadrul destinației, cu indicatoare specifice	Există cel puțin un drum de acces modernizat și semnalizat cu indicatoare specifice destinației.	Există cel puțin un drum rutier de acces în destinație semnalizat cu indicatoare specifice.	1	— lista drumurilor rutiere din cadrul destinației (autostradă, drum expres, drum național, drum județean) — fotografiile relevante cu indicatoarele specifice
0.2.2. Existența unor mijloace de transport în comun spre destinație și, dacă este cazul, în interiorul destinației	Mijloacele de transport în comun spre destinație și în interiorul destinației (pentru destinații cu mai mult de două localități)	Transportul public asigură facilități speciale diverselor tipuri de turiști: persoane cu nevoi speciale, cicloturiști, persoane cu bagaj voluminos (de exemplu, rucsac) etc.	Există o formă de transport public.	1	— programul mijloacelor de transport în comun, cu evidențierea facilităților specifice pentru diferite tipuri de turiști (linkuri către paginile operatorilor de transport/link către pagina web a destinației, dacă informația se găsește acolo)
0.2.3. Existența informației în legătură cu modalitățile de acces în zonă	Informația legată de modalitățile de acces	Informația în legătură cu modalitățile de acces este publică pe internet și în alte materiale de promovare.	Informația este disponibilă pe internet sau în alte materiale doar parțial, dar există un plan de completare a informației cu termen clar.	1	— link către pagina web a destinației — copii ale materialelor de informare/promovare în care se regăsesc informații despre modalitățile de acces în destinație
0.3. Nivel minim de servicii turistice					
0.3.1. Existența unor structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, a căror capacitate totală să fie de minimum 50 de locuri	Numărul de locuri de cazare în structuri de primire clasificate	Minimum 50 de locuri		2	— lista structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificate (extras din baza de date a autorității publice centrale din domeniul turismului cu structurile de cazare clasificate din cadrul destinației — <a href="https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/">https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/</a> )
0.3.2. Existența unor structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare de mici dimensiuni (maximum 15 camere/spațiu de cazare)	Raportul dintre structurile clasificate de mici dimensiuni și numărul total de structuri de cazare	Minimum 75% din structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare sunt de mici dimensiuni.	Minimum 50% din structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare sunt de mici dimensiuni.	1	— raportul calculat pe baza datelor furnizate la criteriul 0.3.1 (lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
0.3.3. Existența unor structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare care să implementeze un sistem de bune practici în ecoturism (de exemplu, eticheta ecologică europeană, sistemul Eco-România etc.)	Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare care să implementeze un sistem de bune practici în ecoturism (de exemplu, eticheta ecologică europeană, sistemul Eco-România etc.) sau, dacă este cazul, planul pentru dezvoltarea/extinderea unei astfel de rețele	Există structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare care implementează un sistem de bune practici în ecoturism.	Există un plan sub formă de document scris, care să includă: a. angajamentul privind implementarea criteriului; b. planificarea implementării planului pe 3 ani; c. identificarea opțiunilor de sisteme de bune practici ce sunt promovate la nivelul destinației; d. modalitățile de comunicare a lor către pensiuni.	1	— lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare care implementează un sistem de bune practici în ecoturism, cu o dovadă în acest sens (de exemplu, link către pagina web a organizației/instituției care a certificat respectivul serviciu — copie a certificării, în cazul în care informația nu se regăsește online) — planul pentru dezvoltarea/extinderea unei astfel de rețele, dacă este cazul
0.3.4. Existența unor programe turistice majoritar bazate pe natură	Raportul dintre programele turistice bazate pe natură și totalul programelor turistice	Minimum 75% din totalul programelor turistice din cadrul destinației	Minimum 50% din totalul programelor turistice din cadrul destinației	1	— lista cu programele turistice din cadrul destinației — link către site-ul web al destinației/copie a materialelor de promovare
0.3.5. Existența unor structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație, de preferință cu meniuri bazate pe produse locale și, în măsura posibilităților, produsele pot fi obținute în sistemul agriculturii ecologice. Existența unor puncte gastronomice locale	Structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație Punctele gastronomice locale	Există structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație ce au meniuri bazate pe produse locale și, în măsura posibilităților, produsele pot fi obținute în sistemul agriculturii ecologice/Există puncte gastronomice locale în cadrul destinației.		2	— lista structurilor de primire turistice cu funcțiuni de alimentație clasificate (extras din baza de date a autorității publice centrale din domeniul turismului cu structurile de alimentație clasificate din cadrul destinației — <a href="https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/">https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/</a> ) — lista punctelor gastronomice locale din destinație (extras de pe pagina web a direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București (DSVSA) — link către pagina web a destinației, unde sunt prezentate unitățile de alimentație publică cu meniuri bazate pe produse locale/produse obținute în sistemul agriculturii ecologice
0.3.6. Existența unei rețele de trasee turistice, pedestre, cicloturistice pentru diverse categorii de vizitatori	Traseele turistice, pedestre, cicloturistice omologate, conform legislației în vigoare/neomologate pentru diferite categorii de vizitatori	Existența unei rețele de trasee turistice, pedestre, cicloturistice omologate	Existența unei rețele de trasee în curs de omologare (documentații depuse la autoritatea publică centrală cu atribuții în domeniul turismului/dezvoltării durabile)	1	— extras din baza de date a autorității publice centrale din domeniul turismului cu traseele omologate în cadrul destinației ( <a href="https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/">https://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/</a> ) — extras din baza de date a Centrului Național Velo cu traseele cicloturistice omologate ( <a href="https://centrulnationaldecoordonarevelo.ro/ro/articles/omologare-trasee-piste">https://centrulnationaldecoordonarevelo.ro/ro/articles/omologare-trasee-piste</a> ) — link către pagina web a destinației cu traseele turistice, pedestre, cicloturistice omologate și în curs de omologare
0.3.7. Existența unor servicii de salvare pentru turiști specifice destinației, organizate conform legislației în vigoare	Serviciile de salvare pentru turiști specifice destinației	Existența unui serviciu funcțional de salvare pentru turiști specific destinației, la nivelul destinației ecoturistice	Existența unui protocol de intervenție pentru salvarea turiștilor conform legislației în vigoare și/sau a unui plan de înființare a unui serviciu de salvare (în cazul zonelor montane, existența unui serviciu Salvamont, cel puțin la nivel județean)	1	— informații privind existența serviciilor de salvare furnizate de structura responsabilă cu managementul destinației și — dovada că aceste informații sunt accesibile turiștilor (pagina web a destinației, materiale de promovare, la recepția structurilor de cazare)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
0.4. Nivel minim de servicii publice					
0.4.1. Existența unor servicii medicale la nivel de destinație	Serviciile medicale	Existența a cel puțin o policlinică medicală la nivel de destinație	Existența a cel puțin un cabinet de medic de familie la nivel de destinație	1	— lista serviciilor medicale furnizate în cadrul destinației (spitale, policlinici, cabinete medicale) sau — link pe pagina web a destinației cu secțiunea în care se găsește informația
0.4.2. Existența unei unități de învățământ la nivel de destinație.	Unitățile de învățământ	Existența a cel puțin o unitate de învățământ liceal	Existența a cel puțin o unitate de învățământ gimnazial	1	— lista unităților de învățământ din cadrul destinației (unități de învățământ universitar, liceal, gimnazial) sau — link pe pagina web a destinației cu secțiunea în care se găsește informația
0.4.3. Existența unei bănci sau a unui bancomat (ATM) la nivel de destinație	Bancă/Bancomat	Existența a cel puțin o bancă/un bancomat	Existența a cel puțin o bancă/un bancomat la o distanță de maximum 20 km de limita destinației	1	— lista unităților bancare din cadrul destinației (în cazul în care în cadrul destinației nu există nicio bancă, se va puncta amplasamentul ATM-urilor) sau — link pe pagina web a destinației cu secțiunea în care se găsește informația
A. Demonstrarea unui management durabil					
A.1. Managementul destinației					
A.1.1. Constituirea unui parteneriat între factorii interesați la nivelul destinației (administrația publică locală, administratorul ariei naturale protejate, sectorul de afaceri etc.) recunoscut drept coordonator al planurilor și programelor de dezvoltare a turismului în zonă	Parteneriat funcțional între factorii interesați la nivelul destinației	Există un parteneriat funcțional cu o structură de funcționare și reprezentare și un plan de acțiuni în curs de implementare.	Există un parteneriat cu o structură de funcționare și reprezentare și un proiect de plan de acțiune.	1	— acordul de parteneriat semnat la nivelul destinației (administrația publică locală, administratorul ariei naturale protejate, sectorul de afaceri, societatea civilă), prin care este recunoscută structura care se ocupă de managementul turistic al destinației și prin care este asumat un plan de acțiune pentru dezvoltarea turismului pe principii durabile
A.1.2. Definierea clară din punct de vedere geografic și administrativ a destinației de către parteneriat	Destinația este definită geografic și administrativ.	Destinația este conturată pe hartă și recunoscută de parteneriat la nivel de unități administrativ-teritoriale și de limite ale ariilor protejate.		2	— harta destinației, cu limitele acesteia și ale unităților administrativ-teritoriale componente și suprapunerea cu limitele ariilor naturale protejate, inclusiv în format shapefile
A.1.3. Existența unui plan (strategii) de dezvoltare durabilă a destinației cu accent pe ecoturism agreat(ă) de parteneriat (pentru componenta turism)	Planul (strategia) de dezvoltare durabilă a destinației cu accent pe ecoturism, oficializat(ă) de parteneriat	Existența planului (strategiei) de dezvoltare durabilă a destinației în curs de implementare	Prioritățile de dezvoltare a ecoturismului au fost identificate și parteneriatul și-a luat angajamentul pentru realizarea unui plan de dezvoltare durabilă și de implementare a lui.	1	— planul (strategia) de dezvoltare durabilă a destinației sau — un document prin care se prezintă stadiul implementării strategiei/acțiunile implementate până în prezent (în cazul în care este în curs de implementare). În cazul în care strategia/planul nu a fost realizată/realizat, se va transmite: — un document prin care sunt identificate prioritățile de dezvoltare a ecoturismului la nivelul destinației și — un angajament semnat de managerul destinației pentru realizarea unui plan de dezvoltare durabilă și de implementare a lui.



(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A.1.4. Existența unui administrator al ariei naturale protejate	Administrator al ariei naturale protejate	Existența unui administrator		2	— contract de administrare a ariei naturale protejate sau — (link către) actul normativ în care se prevede că aria naturală protejată este administrată de o anumită instituție
A.1.5. Existența unui plan de management al vizitatorilor (strategie de vizitare) la nivelul ariei naturale protejate, armonizat cu planul (strategia) de dezvoltare durabilă a destinației	Planul de management al vizitatorilor/Strategie de vizitare la nivelul ariei naturale protejate	Existența planului de management al vizitatorilor la nivelul ariei naturale protejate și integrarea lui în cadrul planului (strategiei) de dezvoltare durabilă a destinației	Existența unui angajament din partea administratorului/custodelui ariei naturale protejate pentru elaborarea planului de management al vizitatorilor	1	— planul de management al vizitatorilor/strategie de vizitare sau — link către acesta/aceasta În cazul în care strategia de dezvoltare a destinației a fost realizată împreună cu administratorul ariei naturale protejate și tratează și aspecte de management al vizitatorilor, nu mai este necesar un document separat în acest sens. În cazul în care nu există, se transmite: — un angajament semnat de administratorul ariei naturale protejate pentru realizarea unui plan de management al vizitatorilor și de implementare a lui.
A.1.6. Existența unui plan de management pentru aria naturală protejată (sau în curs de elaborare/aprobare)	Planul de management al ariei naturale protejate	Existența planului de management al ariei naturale protejate	Planul de management al ariei naturale protejate este în curs de elaborare/aprobare.	1	— planul de management (aprobat sau draft al acestuia) sau — link către pagina web unde este publicat
A.1.7. Existența unui regulament de vizitare a ariei naturale protejate (sau în curs de elaborare/aprobare)	Regulamentul de vizitare	Existența regulamentului de vizitare a ariei protejate	Regulamentul de vizitare a ariei protejate este în curs de elaborare/aprobare.	1	— regulamentul de vizitare (aprobat sau draft al acestuia) a ariei naturale protejate sau — link către regulamentul de vizitare a ariei naturale protejate
A.1.8. Existența unui plan de acțiune pentru protejarea comunităților locale în cazul apariției unor riscuri naturale (incendii, inundații, cutremure etc.) și/sau antropice, în conformitate cu legislația în vigoare	Planul de acțiune pentru protejarea comunităților locale în cazul apariției unor riscuri naturale și/sau antropice	Existența planului de acțiune pentru protejarea comunităților locale în cazul apariției unor riscuri naturale și/sau antropice	Planul de acțiune pentru protejarea comunităților locale în cazul apariției unor riscuri naturale și/sau antropice este în curs de elaborare.	1	— planul de acțiune/un draft al planului de acțiune la nivel de destinație (dacă există) sau la nivel județean sau la nivelul UAT-urilor componente
A.2. Conformități juridice					
A.2.1. Reglementările pentru ariile naturale protejate și pentru conservarea naturii sunt respectate.	Respectarea reglementărilor pentru ariile naturale protejate și pentru conservarea naturii la nivelul destinației	Nu sunt semnalate acțiuni/proiecte în curs de implementare în aria protejată și pe întreg teritoriul destinației care nu corespund reglementărilor în vigoare pentru conservarea naturii.	Sunt semnalate abateri, dar există măsuri concrete pentru diminuarea lor.	1	— adresă din partea administratorului ariei naturale protejate prin care să se menționeze în ce măsură sunt respectate reglementările În cazul în care sunt semnalate abateri, se vor menționa care sunt măsurile luate pentru diminuarea lor. Managerul destinației solicită o astfel de adresă administratorului ariei naturale protejate.
A.2.2. Operatorii economici care desfășoară activități turistice funcționează cu respectarea prevederilor legale.	Respectarea reglementărilor legale	Toți operatorii economici în turism sunt autorizați.	Toți operatorii economici în turism promovați prin instrumentele folosite de destinație sunt autorizați sau în curs de autorizare. Parteneriatul depune eforturi ca toți operatorii din turism să intre în legalitate.	1	— link către pagina web a destinației, secțiunea dedicată structurilor de cazare — alte materiale de promovare specifice în care sunt prezentate structurile de cazare din cadrul destinației

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A.2.3. Parteneriatul să fie reprezentat, respectiv implicat în mod activ în procedura de reglementare din punctul de vedere al protecției mediului pentru planurile/programele/activitățile și proiectele care pot avea un impact asupra destinației, conform legislației în vigoare	Parteneriat consultat în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului pentru planurile/programele/activitățile și proiectele care pot avea un impact asupra destinației, conform legislației în vigoare	Reprezentanții autorității competente pentru protecția mediului Agenția pentru Protecția Mediului/Agenția Regională pentru Protecția Mediului/Agenția Națională pentru Protecția Mediului/Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (APM/ARPM/ANPM/MMAP) cunosc existența destinației de ecoturism. Parteneriatul este reprezentat la toate dezbaterile publice relevante.	Reprezentanții autorității competente pentru protecția mediului (APM/ARPM/ANPM/MMAP) cunosc existența destinației de ecoturism. Parteneriatul este reprezentat cel puțin la o parte din dezbaterile publice relevante.	1	— dovezi ale faptului că autoritatea competentă pentru protecția mediului (APM/ARPM/ANPM/MMAP) informează parteneriatul/instituția care gestionează destinația în faza de consultare publică pentru obținerea avizului/acordului de mediu a planurilor/proiectelor cu impact în cadrul destinației (adresă, invitație de participare, procese-verbale ale consultărilor publice) În cazul în care nu pot fi furnizate astfel de dovezi, ar trebui să existe cel puțin o adresă din partea parteneriatului din care să reiasă că autoritatea competentă pentru protecția mediului a fost informată în legătură cu existența destinației.
A.3. Formarea personalului Personalul din instituțiile/organizațiile relevante beneficiază de o informare și/sau instruire periodică cu privire la practicile de dezvoltare durabilă a destinației și valorile naturale și socioculturale ale zonei.	Programul de informare și/sau instruire periodică a personalului din aparatul administrativ și a personalului din sfera serviciilor de turism	Existența unui program periodic de informare și a unui de instruire pentru personalul din aparatul administrativ și personalul din sfera serviciilor de turism	Existența unui program periodic de informare pentru personalul din aparatul administrativ și personalul din sfera serviciilor de turism	1	— dovezi cu privire la programul de informare (de exemplu, newsletter, gazetă, e-mail, broșură, pliant, ghid etc.) — dovezi cu privire la programul de instruire (de exemplu, fotografiile realizate, listă prezență, suport curs/program de instruire etc.).
A.4. Satisfacția clientului La nivelul destinației este implementat un sistem pentru colectarea și analizarea periodică a răspunsurilor primite de la vizitatori, iar când este cazul sunt întreprinse acțiuni corective.	Sistemul de colectare și analiză periodică a răspunsurilor primite de la vizitatori	1. Existența sistemului de colectare de informații 2. Existența unei analize a răspunsurilor primite de la vizitatori	Existența sistemului de colectare de informații și angajamentul din partea parteneriatului pentru analizarea datelor	1	— cel puțin un raport de analiză a răspunsurilor primite de la vizitatori În cazul în care încă nu a fost realizat un prim raport de analiză, se vor furniza informații cu privire la sistemul de colectare a informațiilor (chestionarul folosit, modalitatea de colectare a datelor).
A.5. Marketingul responsabil					
A.5.1. Marketingul practicat pentru promovarea destinației este responsabil și corect și asigură informații practice (de exemplu: o hartă turistică a destinației, perioadele de vizitare, echipament necesar).	Materialele de promovare realizate la nivelul destinației oferă informații practice destinate vizitatorilor, iar conținutul informațional este corect în comparație cu oferta reală de ecoturism a destinației.	1. Nu există discordanțe între oferta reală și promovarea destinației. 2. Există informații practice în materialele de promovare. 3. Există o hartă turistică a destinației.	1. Nu există discordanțe între oferta reală și promovarea destinației. 2. Există informații practice în materialele de promovare.	1	— materialele de promovare ale destinației (broșuri, pliante etc.) și/sau — link către pagina web a destinației și/sau — link către materialele de promovare ale destinației (în cazul în care se regăsesc în format electronic)
A.5.2. Realizarea unei imagini unitare a destinației și existența unui program comun de marketing	Imagine unitară de marketing la nivelul destinației	1. Există o listă agreată de parteneriat cu tipurile de imagini folosite, iar ele sunt utilizate de către parteneriat și de către agenții economici. 2. Există o siglă a destinației care este folosită de parteneriat și de agenții economici.	Există un acord din partea parteneriatului cu privire la tipurile de imagini ce vor fi folosite pentru promovarea destinației.	1	— materialele de promovare ale destinației (broșuri, pliante etc.) și/sau — link către pagina web a destinației și/sau — link către materialele de promovare a destinației (în cazul în care se regăsesc în format electronic) În cazul în care cele de mai sus nu sunt relevante sau nu pot fi verificate, se atașează un acord asumat de parteneriat cu privire la tipurile de imagini ce vor fi folosite pentru promovarea destinației.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A.5.3. Elementele definiției ale destinației trebuie să cuprindă elemente de natură și, după caz, de cultură locală, precum și activități specifice ecoturismului.	Natura și componenta culturală ocupă rolul central în imaginea destinației și sunt promovate activitățile ecoturistice (activități nemotorizate).	Natura și elementele de cultură locală sunt folosite cu predilecție în imaginea destinației și sunt prezentate activități ecoturistice.	Natura și elementele de cultură locală sunt folosite cu predilecție în imaginea destinației.	1	— materialele de promovare ale destinației (broșuri, pliante etc.) și/sau — link către pagina web a destinației și/sau — link către materialele de promovare a destinației (în cazul în care se regăsesc în format electronic)
A.6. Proiectarea și construcția de clădiri și infrastructură					
A.6.1. Zonarea locală					
A.6.1.1. Proiectele de investiții care se realizează în destinație respectă zonarea funcțională reglementată în cadrul documentațiilor de urbanism aprobate și prevederile legale privind protejarea monumentelor istorice, precum și planul (strategia) de dezvoltare durabilă, după caz.	Respectarea reglementărilor de urbanism și de protejare a monumentelor istorice	Nu există proiecte de investiții care să fie în contradicție cu reglementările de urbanism și protejare a monumentelor istorice și care să fie în contradicție cu planul (strategia) de dezvoltare durabilă la nivelul destinației.	Sunt semnalate abateri, dar există măsuri concrete pentru diminuarea lor.	1	— declarație/declarații din partea reprezentantului/reprezentanților UAT-urilor din cadrul destinației prin care să se menționeze în ce măsură sunt respectate reglementările de urbanism și de protejare a monumentelor istorice În cazul în care sunt semnalate abateri, se vor menționa care sunt măsurile luate pentru diminuarea lor. Managerul destinației solicită astfel de declarații UAT-urilor din destinație.
A.6.1.2. Proiectele de investiții din aria naturală protejată, care se realizează în destinație, respectă reglementările specifice din planul de management al ariei naturale protejate respective.	Respectarea reglementărilor din planul de management al ariei naturale protejate	Nu există proiecte de investiții care să fie în contradicție cu reglementările din planul de management.		2	— declarație din partea administratorului ariei naturale protejate prin care să se menționeze în ce măsură sunt respectate reglementările Managerul destinației solicită o astfel de declarație administratorului ariei naturale protejate.
A.6.2. Proiectare și amplasare					
A.6.2.1. Realizarea unui/unor regulament/e local/e de urbanism/documentații de urbanism prin care se va detalia un set de reguli privind tipul de materiale, tehnici de construcție și aspectul general al clădirilor construite, în conformitate cu patrimoniul natural și cultural local, cu respectarea peisajului specific destinației	Regulamentul local de urbanism/Regulamentele locale de urbanism sau alte documentații de urbanism prin care sunt detaliate astfel de reguli sunt asumate de UAT-urile din destinație.	Existența regulamentului local de urbanism/documentațiilor de urbanism și a unui regulament ilustrat de construire	Regulamentul local de urbanism/Documentațiile de urbanism și regulamentul ilustrat de construire sunt în proces de elaborare.	1	— regulamentul local de urbanism/regulamentele locale de urbanism sau — alte documentații de urbanism prin care sunt detaliate astfel de reguli
A.6.2.2. Aspectul exterior al clădirilor respectă arhitectura tradițională, precum și modul de încadrare a volumului arhitectural în cadrul peisajului.	Aspectul exterior al majorității clădirilor nu este în contradicție evidentă cu arhitectura locală tradițională.	Majoritatea clădirilor respectă arhitectura tradițională și se încadrează în peisaj.	Există arhitectură tradițională în zonă.	1	— fotografii relevante din localitățile din destinație
A.6.2.3. Asigurarea accesului vizitatorilor și rezidenților la infrastructura de interes public de turism (de exemplu, potecile de utilitate turistică)	Accesul vizitatorilor și al rezidenților la infrastructura de interes public de turism nu este îngrădit.	Nu sunt semnalate cazuri în care accesul vizitatorilor sau rezidenților este îngrădit.	Există cazuri izolate de îngrădire/restrângere a accesului la infrastructura de interes public de turism, dar sunt luate măsuri pentru oferirea de alternative.	1	— declarație din partea parteneriatului că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt semnalate abateri, se vor menționa care sunt măsurile luate pentru oferirea de alternative.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A.6.3. Construcții durabile — existența unui sistem de informare la nivelul destinației cu privire la principiile și tehnicile de construcții bioclimatice și folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale, producția de bioenergie, reducerea consumului de apă, energie, colectarea selectivă a deșeurilor etc.	Sistemul de informare la nivelul destinației oferă informații despre principiile și tehnicile de construcții bioclimatice și folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale, producția de bioenergie, reducerea consumului de apă, energie, colectarea selectivă a deșeurilor etc.	Persoanele din aparatul administrativ și din sectorul privat au primit informații despre principiile și tehnicile de construcții bioclimatice și folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale, producția de bioenergie, reducerea consumului de apă, energie, colectarea selectivă a deșeurilor.	Persoanele din aparatul administrativ și din sectorul privat au primit informații despre reducerea consumului de apă, energie, colectarea selectivă a deșeurilor.	1	— informații privind programul/sistemul de informare a personalului din aparatul administrativ și a personalului din sfera serviciilor de turism — dovezi cu privire la programul de informare (de exemplu, newsletter, gazetă, e-mail, broșură, pliant, ghid, afișaj etc.)
A.6.4. Accesul persoanelor cu nevoi speciale — la nivelul destinației să existe servicii turistice care să permită accesul persoanelor cu nevoi speciale (dizabilități locomotorii)	Serviciile și programele turistice pentru persoanele cu nevoi speciale	Există o gamă variată de servicii și programe turistice accesibile persoanelor cu nevoi speciale.	Există cel puțin un tip de program turistic disponibil persoanelor cu nevoi speciale (locomotorii).	1	— lista cu serviciile și programele turistice accesibile persoanelor cu nevoi speciale și/sau — un link către pagina web a destinației, la secțiunea unde pot fi găsite aceste informații și/sau — alte materiale de promovare relevante
A.7. Interpretare					
A.7.1. Existența unui plan de interpretare la nivelul destinației elaborat și implementat de către parteneriat	Planul de interpretare elaborat și în curs de implementare	Existența unui plan de interpretare la nivelul destinației și în curs de implementare	Parteneriatul a elaborat un plan de interpretare și este în punctul de a începe să fie implementat.	1	— planul de interpretare sau — link către planul de interpretare În cazul în care planul este în curs de implementare, se transmit informații și se oferă dovezi în acest sens (fotografii, panouri interpretative, trasee tematice, centru de vizitare etc.).
A.7.2. Realizarea de trasee tematice, care să poată fi folosite de o categorie cât mai largă de vizitatori	Traseele tematice deschise către o categorie largă de utilizatori	Existența a cel puțin un traseu tematic la nivelul destinației care să ofere acces adulților, copiilor și persoanelor cu nevoi speciale	Nu este încă finalizat un traseu tematic la nivelul destinației, dar este în curs de amenajare.	1	— o listă a traseelor tematice, cu specificarea celor care pot fi folosite de persoane cu nevoi speciale — fotografii reprezentative — link către secțiunea din cadrul site-ului web al destinației unde se face o descriere a acestora (dacă este cazul)
A.7.3. Interpretarea este oferită de către personal instruit și sau autorizat conform legislației.	Personalul instruit (de exemplu, rangerii, biologul ariei naturale protejate) și/sau autorizat (de exemplu, ghizi locali) pentru realizarea programelor cu vizitatorii	Există ghizi locali, iar personalul ariei naturale protejate este disponibil să conducă grupuri de vizitatori, fiind capabili să comunice în cel puțin o limbă de circulație internațională pe teme și activitățile specifice destinației.	Există disponibilitate și capacitate din partea personalului ariei protejate/un custode care să conducă grupuri de vizitatori și să comunice într-o limbă de circulație internațională.	1	— o listă a personalului instruit/ghizilor autorizați conform legislației în vigoare și/sau — un link către pagina web a destinației/ariei naturale protejate unde sunt prezentate informații privind personalul instruit/ghizii autorizați (nume, specializare, limbi străine etc.)
A.7.4. Sursele de informații, care sunt folosite în cadrul interpretării, sunt credibile și garantează calitatea conținutului informațiilor privind patrimoniul natural și cultural.	Surse credibile de informații	Există o bază de informații din surse credibile (de exemplu, studii, planuri de management, publicații etc.) care să fie disponibilă ghizilor locali, parteneriatului sau altor actori locali pentru utilizare în procesul de interpretare și promovare.	S-au identificat principalele surse de informații în materialele folosite la promovarea destinației și în procesul de comunicare cu vizitatorii.	1	— o listă a surselor folosite pentru realizarea materialelor de promovare a destinației și în procesul de comunicare cu vizitatorii
A.7.5. Existența materialelor de informare și interpretare la nivelul destinației: panouri, tipărituri, website, în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională	Materialele de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională	Există pagină web, materiale tipărite, panouri în limba română și o limbă de circulație internațională.	Există un set minim de informații la nivelul destinației, în cel puțin una dintre formele menționate, disponibil în română și într-o limbă de circulație internațională (acces, programe, servicii).	1	— materialele de promovare a destinației (broșuri, pliante etc.) — fotografiile ale panourilor — link către pagina web a destinației și/sau — link către materialele de promovare a destinației (în cazul în care se regăsesc în format electronic)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
A.7.6. Existența unor centre de vizitare și/sau a unor puncte de informare la nivelul destinației/ariei naturale protejate	Centrele de vizitare și/sau punctele de informare la nivelul destinației/ariei naturale protejate	Există cel puțin un centru de vizitare a destinației/ariei naturale protejate și un centru de informare turistică care funcționează la nivelul destinației.	Există cel puțin un centru de informare turistică care funcționează la nivelul destinației.	1	— lista centrelor de vizitare și a centrelor de informare turistică și/sau — link către pagina web a destinației unde se regăsesc aceste informații
A.8. Conformarea activităților cu reglementările speciale din ariile naturale protejate Se cunoaște și se respectă regulamentul de vizitare a ariei naturale protejate de către operatorii economici care desfășoară activitate turistică și de către turiști.	Regulamentul de vizitare a ariei naturale protejate este cunoscut de către operatorii economici care desfășoară activitate turistică și către turiști și este respectat.	1. Regulamentul este disponibil și vizibil la nivelul destinației și la nivelul operatorilor economici care desfășoară activitate turistică. 2. Nu sunt semnalate abateri majore, iar cele existente sunt sancționate.	Regulamentul este disponibil și vizibil la nivelul destinației și la nivelul operatorilor economici care desfășoară activitate turistică.	1	— dovezi cu privire la măsurile de popularizare a regulamentului (pagina web, panouri, pliant, broșură etc.) și — declarație din partea parteneriatului în care se menționează dacă sunt sau nu sunt semnalate abateri
B. Maximizarea beneficiilor sociale și economice pentru comunitățile locale și minimizarea efectelor negative					
B.1. Dezvoltarea comunității					
B.1.1. În interiorul destinației există activități educative ce vizează conștientizarea în special a generației tinere pentru aprecierea naturii și a culturii locale.	Activitățile/Proiectele educative ce vizează conștientizarea cu privire la aprecierea naturii și a culturii locale	Există un program educativ implementat ce vizează conștientizarea cu privire la aprecierea naturii și a culturii locale.	Sunt create premisele ca în perioada următoare (maximum 6 luni) să se implementeze un proiect în acest sens (de exemplu, proiect depus, finanțat).	1	— o listă a activităților/proiectelor educative ce vizează conștientizarea cu privire la aprecierea naturii și a culturii locale realizate de partenerii din cadrul destinației, inclusiv dovezi privind realizarea anumitor activități/proiecte (linkuri, materiale tipărite, liste de participare etc.)
B.1.2. La nivelul destinației există acțiuni care încurajează participarea activă a comunităților locale în planificarea și luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii și patrimoniului cultural (de exemplu: reprezentant al parteneriatului în consiliul local/consiliile locale etc.).	Acțiunile/Proiectele/Programele/Strategiile/Politicile/Deciziile cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii și patrimoniului cultural la nivelul destinației, la care comunitatea locală a fost consultată	Parteneriatul și alți reprezentanți ai comunităților locale sunt consultați periodic în procesul de planificare și luare a deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului și conservarea naturii și patrimoniului cultural.	Poate fi dat cel puțin un exemplu de participare activă a comunităților locale în planificarea și luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului și la conservarea naturii și patrimoniului cultural.	1	— lista acțiunilor/proiectelor/programelor/strategiilor/politicilor/deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii și patrimoniului cultural la nivelul destinației, la care comunitatea locală a fost consultată — dovezi cu privire la procesul de consultare (anunț în mass-media, link, anunț pe site-ul autorității publice locale/ariei naturale protejate/destinației, minută dezbateri publice etc.)
B.2. Ocuparea forței de muncă locale					
B.2.1. Forța de muncă angajată în activitățile turistice provine majoritar din cadrul destinației.	Raportul dintre numărul persoanelor angajate în activități turistice provenite de pe plan local și numărul total al persoanelor angajate în turism în cadrul destinației	Minimum 50%		2	— declarație din partea parteneriatului că acest criteriu este respectat Dacă este cazul, o listă cu măsuri realizate pentru pregătirea resurselor umane de pe plan local (de exemplu, programe de dezvoltare a resurselor umane de pe plan local în activități legate de turism)
B.2.2. Majoritatea operatorilor economici care desfășoară activități turistice trebuie să aibă sediul social în cadrul destinației.	Raportul dintre agenții economici din turism ce au sediul social în cadrul destinației și numărul total de agenți economici din turism ce activează în cadrul destinației	Minimum 50%		2	— declarație din partea parteneriatului că acest criteriu este respectat În cazul în care nu este respectat, se detaliază acțiunile avute în vedere pentru conformare (de exemplu, reduceri de taxe locale etc.).

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
B.3 Economia locală					
B.3.1. Există un program de susținere a producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice.	Programul/Acțiunile de susținere a producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice	Programul există și este în implementare. Sunt producători de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice care beneficiază de susținere.	Există un angajament din partea parteneriatului de implementare a unui program de susținere a producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice. În cadrul acestui angajament sunt detaliate modalitățile prin care vor fi sprijiniți producătorii locali.	1	— o listă a acțiunilor de susținere a producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice — dovezi cu privire la modalitatea de sprijin (de exemplu, promovarea acestora pe pagina web a destinației, promovarea prin materialele de promovare a destinației, fotografii de participare la târguri de profil, sprijin financiar etc.) În cazul în care încă nu există un astfel de sprijin, ar trebui să existe un angajament semnat de parteneriat prin care sunt agreate modalitățile prin care vor fi sprijiniți producătorii locali.
B.3.2. Există un program de susținere a produselor ecologice de pe plan local (include procesul de producție, avizarea lor și piața de desfacere).	Programul/Acțiunile de susținere a produselor ecologice de pe plan local	Programul există și este în implementare. Sunt produse ecologice pe plan local ce beneficiază de susținere.	Există un angajament din partea parteneriatului de implementare a unui program de susținere a produselor ecologice de pe plan local. În cadrul acestui angajament sunt detaliate modalitățile prin care vor fi sprijinite produsele ecologice de pe plan local.	1	— o listă a acțiunilor de susținere a produselor ecologice de pe plan local — dovezi cu privire la modalitatea de sprijin (de exemplu, promovarea acestora pe pagina web a destinației, promovarea prin materialele de promovare a destinației, fotografii de participare la târguri de profil, sprijin în procesul de producție, desfacere etc.) În cazul în care încă nu există un astfel de sprijin, ar trebui să existe un angajament semnat de parteneriat prin care sunt agreate modalitățile de sprijin al produselor ecologice.
B.3.3. Există inițiative de susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice, de certificare a lor.	Inițiativele/Acțiunile de susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice. Program de certificare a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice	1. Sunt consemnate inițiative de susținere a calității produselor tradiționale și/sau ecologice pe plan local. 2. Este implementat/în curs de implementare un program de certificare a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice.	Există un angajament din partea parteneriatului de implementare a unui set de măsuri de susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice.	1	— o listă a acțiunilor de susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice — dovezi cu privire la modalitatea de susținere (de exemplu, program de certificare a diferitelor bunuri și servicii etc.) În cazul în care încă nu există un astfel de sprijin, ar trebui să existe un angajament semnat de parteneriat prin care sunt agreate modalitățile de sprijin al calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice.
B.4. Utilizarea bunurilor și serviciilor locale în turism					
B.4.1. La nivelul destinației se promovează folosirea produselor realizate la nivelul destinației în activitățile turistice.	Prezența produselor realizate la nivelul destinației în activitățile turistice	Sunt promovate și utilizate produsele realizate la nivelul destinației în cadrul produsului turistic al destinației.	Sunt promovate produsele realizate la nivelul destinației în cadrul produsului turistic al destinației.	1	— o prezentare a ofertei turistice (programe, servicii turistice), cu accent pe acelea care integrează produse locale (de exemplu, vizita la un meșter popular, existența unor puncte gastronomice locale, posibilitatea de a cumpăra suveniruri realizate de localnici etc.) și/sau — linkul către pagina web a destinației, broșuri turistice, fotografii relevante

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
B.4.2. Destinația promovează producătorii și furnizorii de produse/servicii locale prin instrumentele sale de marketing sau cele ale turoperatorilor cu care colaborează (pagină web, broșură, ghid).	Prezența producătorilor și furnizorilor de produse/servicii locale în instrumentele de marketing ale destinației	Producătorii și furnizorii de produse/servicii locale sunt promovați prin instrumentele de marketing ale destinației.	Parteneriatul a agreat un plan de promovare a producătorilor locali.	1	— materialele de promovare a destinației (broșuri, ghiduri, pliante etc.) și/sau — link către pagina web a destinației, secțiunea unde se regăsesc astfel de informații În cazul în care nu pot fi furnizate dovezi în acest sens, parteneriatul ar trebui să transmită un angajament în care să puncteze acțiunile (cu termene) avute în vedere pentru promovarea producătorilor locali prin canalele proprii.
B.5. Servicii de bază					
B.5.1. Activitatea turistică (în special în sezonul de vârf) nu provoacă probleme în alimentarea cu apă și energie electrică pentru comunitatea locală.	Probleme în alimentarea cu apă și energie electrică pentru comunitatea locală generate de activitatea turistică	Nu sunt semnalate probleme în alimentarea cu apă și energie electrică pentru comunitatea locală generate de activitatea turistică.	Au fost semnalate probleme, dar sunt luate măsuri concrete pentru diminuarea/eliminarea acestora.	1	— declarație din partea parteneriatului/UAT-urilor din destinație că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt semnalate probleme, se menționează măsurile pentru diminuarea/eliminarea acestora.
B.5.2. Activitatea turistică (în special în sezonul de vârf) nu provoacă probleme în colectarea deșeurilor și apelor uzate menajere la nivelul destinației.	Probleme în colectarea deșeurilor și apelor uzate menajere la nivelul destinației generate de activitatea turistică	Nu sunt semnalate probleme în colectarea deșeurilor și apelor uzate menajere la nivelul destinației generate de activitatea turistică.	Au fost semnalate probleme, dar sunt luate măsuri concrete pentru diminuarea/eliminarea acestora.	1	— declarație din partea parteneriatului/UAT-urilor din destinație că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt semnalate probleme, se menționează măsurile pentru diminuarea/eliminarea acestora.
B.5.3. La nivelul destinației, activitatea turistică nu pune în pericol siguranța personală a rezidenților și a vizitatorilor.	Probleme privind siguranța personală a rezidenților și a vizitatorilor cauzate de activitatea turistică	Nu sunt semnalate probleme privind siguranța personală a rezidenților și a vizitatorilor cauzate de activitatea turistică.	Au fost semnalate probleme, dar sunt luate măsuri concrete pentru diminuarea/eliminarea acestora.	1	— declarație din partea parteneriatului/UAT-urilor din destinație că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt semnalate probleme, se menționează măsurile pentru diminuarea/eliminarea acestora.
C. Maximizarea beneficiilor pentru patrimoniul cultural și minimizarea efectelor negative					
C.1. Valorificarea patrimoniului cultural					
C.1.1. La nivelul destinației există personal instruit pentru realizarea unor excursii/vizite la monumentele istorice, definite conform Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (vezi criteriul 0.1.2.).	Personalul instruit pentru realizarea unor excursii/vizite la monumentele istorice	Există cel puțin un ghid specializat pentru realizarea unor excursii/vizite la monumentele istorice.		2	— o listă a ghizilor autorizați conform legislației în vigoare și/sau — un link către pagina web a destinației/ariei naturale protejate unde sunt prezentate informații privind ghizii autorizați care activează
C.1.2. La nivelul destinației există un sistem de informare a turiștilor, despre restricțiile specifice monumentelor istorice sau alte reglementări și este realizată monitorizarea comportamentului acestora.	Sistemul de informare a turiștilor despre restricțiile specifice monumentelor istorice Raport de monitorizare a comportamentului acestora	1. Este implementat un sistem de informare a turiștilor despre restricțiile specifice monumentelor. 2. Se face periodic (anual) monitorizarea comportamentului turiștilor — a fost realizat cel puțin un raport de monitorizare.	Este implementat un sistem de informare a turiștilor despre restricțiile specifice monumentelor.	1	— dovezi privind mijloacele de informare (pliante, broșuri, site web, panouri informative) — raport/rapoarte de monitorizare a comportamentului vizitatorilor (dacă este cazul)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
C.1.3. Elemente ale culturii locale sunt incluse în produsul turistic.	Prezența unor elemente ale culturii locale în cadrul produsului turistic al destinației	Sunt consemnate elemente ale culturii locale în cadrul produsului turistic al destinației.	Există cel puțin un program turistic care include elemente de patrimoniu material și imaterial.	1	— o prezentare a ofertei turistice (programe, servicii turistice, evenimente organizate), cu accent pe acelea care integrează astfel de elemente (de exemplu, posibilitatea vizitării unor meșteri populari, organizarea unor evenimente specifice, existența unui muzeu etnografic, traseu tematic bazat pe elemente ale culturii locale etc.) și/sau — link către site-ul web al destinației, broșuri turistice, fotografii relevante
C.1.4. La nivelul destinației se promovează gastronomia locală tradițională.	Prezența gastronomiei locale tradiționale în cadrul produsului turistic al destinației	Gastronomia locală este inclusă/promovată în cadrul produsului turistic al destinației.		2	— o prezentare a ofertei turistice (programe, servicii turistice, evenimente organizate), cu accent pe acelea care integrează astfel de elemente (de exemplu, evenimente tip brunch, existența unor puncte gastronomice locale, anumite certificări de tipul „Mic dejun sibian” etc.) și/sau — link către site-ul web al destinației, broșuri turistice, fotografii relevante
C.2. Protejarea patrimoniului cultural					
C.2.1. La nivelul destinației există măsuri active de protecție a monumentelor istorice, dar și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate.	Măsurile active de protecție a monumentelor istorice și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate	Sunt luate măsuri active de protecție a monumentelor istorice și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate conform legislației în vigoare.	Există un angajament din partea parteneriatului cu privire la implementarea unui set de măsuri active de protecție a monumentelor istorice și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate conform legislației în vigoare.	1	— o listă a măsurilor de protecție a monumentelor istorice și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate (de exemplu, lucrări pentru punerea în siguranță/reabilitare a unui monument aflat în stare de degradare, o hotărâre a consiliului local care are în vedere păstrarea arhitecturii dintr-un anumit sit, dintr-o zonă protejată etc.) sau — un angajament din partea parteneriatului cu privire la implementarea unui set de măsuri active de protecție a monumentelor istorice și a celorlalte elemente de patrimoniu cultural identificate conform legislației în vigoare (în cazul în care nu au putut fi încă identificate astfel de măsuri)
C.2.2. La nivelul destinației rezidenții sunt încurajați să viziteze monumentele istorice existente pe plan local.	Măsurile de încurajare a rezidenților pentru a vizita monumentele istorice de pe plan local	Sunt luate măsuri de încurajare a rezidenților pentru a vizita monumentele istorice de pe plan local.		2	— o listă a măsurilor de încurajare a rezidenților pentru a vizita monumentele istorice de pe plan local (intrări gratuite în anumite perioade, programe adresate școlilor locale pentru Săptămâna altfel/Săptămâna verde etc.)
C.3. Stimularea tradițiilor și obiceiurilor rezidenților					
C.3.1. La nivelul destinației există măsuri de susținere a evenimentelor/festivalurilor tradiționale.	Măsurile de susținere a evenimentelor/festivalurilor tradiționale	Sunt implementate măsuri de susținere a evenimentelor/festivalurilor tradiționale.	Există un angajament din partea parteneriatului de realizare a unui program de susținere a evenimentelor/festivalurilor tradiționale.	1	— o listă a evenimentelor organizate/susținute de membrii parteneriatului local — link către pagina web a destinației, secțiunea unde sunt postate informații despre aceste evenimente sau — un angajament din partea parteneriatului cu privire la implementarea unui set de măsuri de susținere a evenimentelor/festivalurilor tradiționale (în cazul în care nu au putut fi încă identificate astfel de măsuri)



(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
C.3.2. La nivelul destinației există măsuri de sprijinire a tradițiilor și obiceiurilor locale.	Măsurile de susținere a tradițiilor și obiceiurilor locale	Sunt implementate măsuri de susținere a tradițiilor și obiceiurilor locale.	Există un angajament din partea parteneriatului de realizare a unui program de susținere a tradițiilor și obiceiurilor locale.	1	— o listă a măsurilor de susținere a tradițiilor și obiceiurilor locale (de exemplu, cluburi, ateliere, organizarea unor cursuri în cadrul școlilor, căminelor culturale, susținute de autoritățile publice locale sau de alți membri din cadrul parteneriatului local, care să vizeze învățarea unei meșteșug popular, a unui dans tradițional etc.) sau — un angajament din partea parteneriatului cu privire la realizarea unui program de susținere a tradițiilor și obiceiurilor locale (în cazul în care nu au putut fi încă identificate astfel de măsuri)
C.3.3. Reziidenții sunt încurajați să împărtășească vizitatorilor moștenirea culturală.	Măsurile de încurajare a rezidenților de a împărtăși vizitatorilor moștenirea culturală	Sunt luate măsuri de încurajare a rezidenților de a împărtăși vizitatorilor moștenirea culturală.	Există un angajament din partea parteneriatului de realizare a unui program de încurajare a rezidenților de a împărtăși vizitatorilor moștenirea culturală.	1	— o listă a măsurilor încurajare a rezidenților de a împărtăși vizitatorilor moștenirea culturală (de exemplu, realizarea unor ghiduri, newslettere pentru localnici, organizarea unor întâlniri etc.) sau — un angajament din partea parteneriatului cu privire la realizarea unui program de încurajare a rezidenților de a împărtăși vizitatorilor moștenirea culturală (în cazul în care nu au putut fi încă identificate astfel de măsuri)
C.4. Respectarea valorilor și tradițiilor comunităților locale					
C.4.1. La nivelul destinației s-a dezvoltat un cod de comportament pentru turiști și se monitorizează activitatea și comportamentul acestora în cadrul activităților derulate în comunitățile locale și în zonele sensibile cultural, arheologic, istoric etc.	Codul de conduită și comportament pentru vizitatori pentru activitățile și comportamentul acestora în comunitățile locale și în zonele sensibile cultural, arheologic, istoric etc. Monitorizarea activității și comportamentului vizitatorilor	1. Este realizat un cod de comportament pentru activitățile turistice derulate în comunitățile locale. 2. A fost realizat cel puțin un raport de monitorizare a activității și comportamentului turiștilor.	Un cod de comportament este în curs de realizare.	1	— codul de conduită și comportament sau un draft al acestuia, în cazul în care este în curs de realizare, sau — raportul/rapoartele de monitorizare a activității comportamentului vizitatorilor (dacă este cazul, corelat cu criteriul C.1.2)
C.4.2. La nivelul destinației se face o monitorizare a impactului fluxurilor de vizitatori în anumite zone (zone cu flux mare de vizitatori în anumite perioade), iar pe baza monitorizării se iau măsuri de management al acestora.	Raport de monitorizare a fluxurilor de vizitatori și a impactului acestora asupra principalelor situri culturale și naționale Măsurile de management al vizitatorilor implementate	1. Se cunosc zonele din cadrul destinației unde sunt anumite presiuni din partea unui număr mare de vizitatori. 2. Periodic sunt realizate acțiuni de monitorizare a fluxurilor de vizitatori și este identificat impactul acestora asupra principalelor zone sensibile din cadrul destinației. 3. Pe baza rezultatelor activității de monitorizare, sunt luate anumite măsuri de management al vizitatorilor.	Se cunosc zonele din cadrul destinației unde sunt anumite presiuni din partea unui număr mare de vizitatori și sunt propuse/avute în vedere măsuri pentru managementul vizitatorilor.	1	— o listă cu zonele din cadrul destinației unde sunt anumite presiuni din partea unui număr mare de vizitatori și — rapoartele de monitorizare a fluxurilor de vizitatori și a impactului acestora asupra respectivelor zone (dacă este cazul) — o listă a măsurilor implementate pentru managementul vizitatorilor

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
D. Maximizarea beneficiilor pentru mediu și minimizarea efectelor negative					
D.1.1. Politica de achiziții ecologice Destinația adoptă o politică de achiziții ecologice care acordă prioritate produselor refolosibile, returnabile și reciclabile.	Politica de achiziții ecologice care acordă prioritate produselor refolosibile, returnabile și reciclabile	Politica locală este definită și pusă în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei politici de achiziții ecologice care acordă prioritate produselor refolosibile, returnabile și reciclabile.	1	— un document de politică (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) pentru sectorul public și pentru sectorul privat din turism — exemple de acțiuni implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici, în cazul în care nu există
D.1.2. Consumul de energie La nivelul destinației se adoptă o politică de reducere și eficientizare a consumului de energie electrică (în sectorul public și privat).	Politica de reducere și eficientizare a consumului de energie electrică (în sectorul public și privat)	Politica locală este definită și pusă în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei politici de reducere și eficientizare a consumului de energie electrică (în sectorul public și privat).	1	— un document de politică (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) pentru sectorul public și pentru sectorul privat din turism — exemple de acțiuni implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici, în cazul în care nu există
D.1.3. Consumul de apă					
D.1.3.1. La nivelul destinației se adoptă măsuri de reducere și eficientizare a consumului de apă (în sectorul public și privat).	Setul de măsuri de reducere și eficientizare a consumului de apă (în sectorul public și privat)	Măsurile sunt definite și puse în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui set de măsuri de reducere și eficientizare a consumului de apă (în sectorul public și privat).	1	— un document de politică/măsuri de reducere și eficientizare a consumului de apă (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) pentru sectorul public și pentru sectorul privat din turism — exemple de acțiuni/măsuri implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.1.3.2. La nivelul destinației se face o monitorizare cantitativă a resurselor de apă potabilă, corelate cu consumul local.	Monitorizarea cantitativă a resurselor de apă potabilă corelate cu consumul	1. Cunoașterea situației actuale cu privire la resursele de apă potabilă 2. Programul de monitorizare este definit și pus în practică.	1. Cunoașterea situației actuale cu privire la resursele de apă potabilă 2. Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui program de monitorizare.	1	— date cu privire la resursele de apă potabilă existente la nivelul destinației/UAT-urilor, corelat cu consumul — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui program de monitorizare a resurselor de apă, în cazul în care nu există
D.1.3.3. La nivelul destinației consumul de apă este echilibrat, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra resurselor de apă pentru comunitățile locale și ecosistemele naturale.	Consum de apă echilibrat fără impact negativ semnificativ asupra comunităților și ecosistemelor naturale	Consumul de apă este echilibrat, fără a avea un impact negativ semnificativ asupra resurselor de apă pentru comunitățile locale și ecosistemele naturale.	S-au identificat probleme legate de consumul de apă suplimentar generat de turism și se iau măsuri pentru diminuarea acestor probleme.	1	— o declarație din partea parteneriatului/UAT-ului/UAT-urilor privind îndeplinirea criteriului În cazul în care sunt semnalate probleme, se menționează măsurile pentru diminuarea/eliminarea acestora.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
D.2.1. Gazele cu efect de seră La nivelul destinației se promovează folosirea mijloacelor alternative de transport.	Setul de măsuri pentru promovarea mijloacelor alternative de transport	Măsurile sunt definite și puse în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui set de măsuri pentru promovarea mijloacelor alternative de transport.	1	— un document de politică/măsuri pentru folosirea mijloacelor alternative de transport (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) — exemple de acțiuni/măsuri implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.2.2. Apele uzate menajere Instituțiile publice și facilitățile turistice sunt conectate la rețeaua locală de canalizare cu tratare a apelor uzate sau dispun de propriile lor instalații de colectare/tratare a apelor uzate.	Rețea locală de canalizare cu tratare a apelor uzate menajere și/sau soluții individuale de colectare/tratare a apelor uzate	Toate instituțiile publice și facilitățile turistice sunt conectate la rețeaua locală de canalizare cu tratare a apelor uzate sau dispun de propriile lor instalații de colectare/tratare a apelor uzate.	Există un plan de informare despre soluțiile de tratare a apelor uzate menajere și un plan de conformare cu legislația în vigoare coordonat de administrația locală.	1	— o situație centralizată pentru fiecare UAT din cadrul destinației cu rețelele locale de canalizare cu tratare a apelor uzate — materialele de informare realizate (pliant, broșură, postare pe pagina web a UAT etc.) despre soluțiile de tratare a apelor uzate menajere și soluții de conformare cu legislația în vigoare (dacă este cazul) — un plan de informare despre soluțiile de tratare a apelor uzate menajere/plan de conformare cu legislația în vigoare, dacă este cazul
D.2.3. Planul de gestionare a deșeurilor					
D.2.3.1. Existența unui sistem de colectare a deșeurilor la nivel de destinație	Sistemul de colectare a deșeurilor	Existența unui sistem de colectare a deșeurilor selectivă	Existența unui sistem de colectare a deșeurilor	1	— informații despre existența unui sistem de colectare (selectivă) a deșeurilor — copie după contractul cu firma/firmele de salubritate
D.2.3.2. La nivelul destinației se pune în aplicare un program de reducere a deșeurilor.	Programul de reducere a deșeurilor	Programul este definit și pus în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de reducere a deșeurilor.	1	— un document de politică/program/măsuri de reducere a deșeurilor (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) pentru sectorul public și pentru sectorul privat din turism — exemple de acțiuni/măsuri implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.2.3.3. La nivelul destinației se colectează și monitorizează datele privind volumul de deșeuri produse.	Programul de monitorizare a datelor privind volumul de deșeuri produs la nivelul destinației/UAT-urilor	Programul este definit și pus în practică de către autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de monitorizare a volumului de deșeuri produs.	1	— date cu privire la volumul de deșeuri produs la nivelul destinației/UAT-urilor — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui program de monitorizare a volumului de deșeuri produs, în cazul în care nu există
D.2.3.4. Se adoptă un program de gestionare a deșeurilor: • organice — pentru obținerea compostului la nivel individual sau la nivelul zonei; • reciclabile — pentru re folosirea lor; • nereciclabile — de colectare și transportare în locurile de depozitare.	Programul de gestionare a deșeurilor (organice, reciclabile, nereciclabile)	Programul este definit și pus în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de gestionare a deșeurilor.	1	— o declarație din partea parteneriatului/UAT-ului/UAT-urilor privind modul de îndeplinire a criteriului — existența unui program de gestionare a deșeurilor (operator, obiective, activități, măsuri de informare publică, termene de realizare etc.) — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unui program de gestionare a deșeurilor, în cazul în care nu există

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
D.2.4. Substanțe periculoase					
D.2.4.1. La nivelul destinației se pune în aplicare un program de reducere a utilizării substanțelor chimice, în special în domeniul agriculturii (utilizarea pesticidelor și fertilizanților chimici).	Programul de reducere a utilizării substanțelor chimice, în special în domeniul agriculturii (utilizarea pesticidelor și fertilizanților chimici)	Programul este definit și pus în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de reducere a utilizării substanțelor chimice, artificiale, în special în domeniul agriculturii (utilizarea pesticidelor și fertilizanților chimici).	1	— un document de politică/program/măsurii de reducere a utilizării substanțelor chimice, în special în domeniul agriculturii (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) — exemple de acțiuni/măsurii implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.2.4.2. La nivelul destinației se pune în aplicare un program de utilizare a produselor de curățare ecologice (în sectorul public și privat).	Programul de utilizare a produselor de curățare ecologice (în sectorul public și privat)	Programul este definit și pus în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de utilizare a produselor de curățare ecologice (în sectorul public și privat).	1	— un document de politică/program/măsurii de utilizare a produselor de curățare ecologice în sectorul public și privat (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) — exemple de acțiuni/măsurii implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.2.5. Alte surse de poluare					
D.2.5.1. La nivelul destinației se pune în aplicare, ca parte a planului de dezvoltare durabilă, un program de reducere a poluării atmosferice, fonice, luminoase și de contaminare a solului.	Programul de management de reducere a emisiilor de poluanți în atmosferă, a zgomotului, a emisiilor luminoase și de contaminare a solului	Programul este definit și pus în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului.	1	— document de politică/program/măsurii de reducere a poluării atmosferice, fonice, luminoase și de contaminare a solului, în sectorul public și privat (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) — exemple de acțiuni/măsurii implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici/unor astfel de măsuri, în cazul în care nu există
D.2.5.2. Punerea în aplicare a unei politici de reducere a iluminării artificiale excesive	Politica de reducere a iluminării artificiale excesive	Politica este definită și pusă în practică de către operatorii economici și autoritățile publice locale.	Există un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea programului de reducere a iluminării artificiale excesive.	1	— un document de politică (separat pentru acest subiect sau politică comună de mediu) pentru sectorul public și pentru sectorul privat din turism — exemple de acțiuni implementate/în curs de implementare — un angajament din partea parteneriatului pentru definirea și implementarea unei astfel de politici, în cazul în care nu există
D.3.1. Specii sălbatice La nivelul destinației există măsuri concrete de împiedicare a recoltării de specii de floră și faună strict protejate conform reglementărilor locale, naționale și internaționale, de monitorizare a recoltării speciilor protejate și se iau măsuri împotriva activităților ilegale conform legislației.	Setul de măsuri de împiedicare a recoltării de specii de floră și faună strict protejate. Setul de măsuri de monitorizare a speciilor protejate	Plan de management pentru speciile protejate de interes economic și rapoarte de monitorizare anuală Măsurile sunt definite și puse în practică de către administrația ariei naturale protejate și autoritățile publice locale.	Lista speciilor strict protejate la nivel de destinație Informații minime privind situația acestora (de exemplu, harta distribuției acestora, descriere preliminară a intereselor existente pentru valorificarea acestora, precum și a activităților de valorificare)	1	— planul de management pentru speciile protejate (planul de management al ariei naturale protejate, cu măsuri avute în vedere) În cazul în care nu există plan de management: — o listă a speciilor strict protejate la nivel de destinație, cu informații minime privind situația acestora

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
D.3.2. Specii de animale sălbatice în captivitate					
D.3.2.1. Parcurile zoo funcționează în conformitate cu legislația națională și cea europeană și dețin doar specii autohtone.	Respectarea legislației europene și naționale pentru parcurile zoo (în cazul în care există), iar acestea dețin doar specii autohtone.	1. Legislația este respectată, iar animalele au condiții bune de existență. 2. În cadrul parcului zoo (în cazul în care există) sunt doar specii autohtone.	1. Legislația este respectată, iar animalele au condiții bune de existență. 2. Pentru viitor se are în vedere achiziționarea exclusiv de specii autohtone.	1	— o declarație din partea parteneriatului că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt deținute specii care nu sunt de pe plan local: — angajamentul că pe viitor se are în vedere achiziționarea exclusiv de specii autohtone
D.3.2.2. La nivelul destinației nu există ferme și țarcuri de vânătoare.	Nu există ferme și țarcuri de vânătoare.	La nivelul destinației nu există ferme și țarcuri de vânătoare.		2	— o declarație din partea parteneriatului că acest criteriu este respectat
D.3.3. Design peisagistic					
D.3.3.1. La nivelul destinației s-au identificat elementele unice și caracteristice de peisaj și amenințările la adresa acestora, iar proprietarii/administratorii de terenuri sunt informați și încurajați să prevină/oprească activități care pot avea ca efect modificarea peisajului.	Elementele caracteristice de peisaj la nivelul destinației sunt identificate. Amenințările la adresa peisajului sunt identificate atât la nivelul ariei naturale protejate, cât și în exteriorul ei. Set de măsuri pentru informarea proprietarilor/administratorilor cu privire la amenințările existente și prevenirea lor	1. Există capitol de protecția peisajului, cu măsurile aferente în planul de management pentru aria naturală protejată. 2. Există o sinteză cu valori, amenințări și măsuri pentru protecția peisajului în afara ariei naturale protejate. 3. Există un program de informare a localnicilor cu privire la protecția peisajului.	1. Planul de management este în curs de elaborare și va avea un capitol de protecție a peisajului, cu măsurile pentru aria naturală protejată. 2. Parteneriatul a inițiat procesul de identificare a valorilor, amenințărilor și măsurilor pentru protecția peisajului în afara ariei naturale protejate.	1	— planul de management (sau draft al acestuia), în care ar trebui să existe capitol de protecția peisajului, sunt identificate valorile, amenințările și sunt prevăzute măsuri pentru protecția peisajului și/sau — planul/planurile de urbanism, în care sunt identificate valorile, amenințările și sunt prevăzute măsuri pentru protecția peisajului (pentru arealele din afara ariei protejate) — dovezi privind informarea localnicilor cu privire la protecția peisajului (pliante, broșuri, ghiduri etc.)
D.3.3.2. La nivelul destinației se folosesc specii locale pentru amenajarea teritoriului și se iau măsuri pentru a evita introducerea de specii exotice sau invazive.	Amenajarea spațiilor publice se face exclusiv cu specii locale. Măsurile de renaturare/reimpădurire se fac exclusiv cu specii locale. Set de măsuri pentru evitarea introducerii de specii exotice sau invazive	La nivelul destinației nu sunt folosite specii exotice sau invazive în amenajarea spațiilor publice și a altor zone naturale.	Există elemente singulare cu specii de vegetație exotice și nu sunt planuri pentru introducerea altora sau extinderea celor prezente.	1	— o declarație din partea parteneriatului/UAT-urilor din destinație că acest criteriu este respectat În cazul în care sunt semnalate probleme, se menționează măsurile pentru diminuarea/eliminarea acestora.
D.3.4. Conservarea biodiversității					
D.3.4.1. Ariile naturale protejate sunt evidențiate în planurile de dezvoltare și de urbanism la nivelul destinației.	Evidențierea ariilor naturale protejate în planurile de dezvoltare și de urbanism	Existența suprafețelor de arii naturale protejate clar delimitate în planurile de urbanism	Planurile de urbanism sunt în curs de realizare și includ ariile naturale protejate sau există angajamentul din partea autorităților locale ca la următoarea revizuire a planului de urbanism să introducă aria naturală protejată.	1	— planurile de dezvoltare și de urbanism realizate de UAT-uri, în care să fie evidențiate ariile naturale protejate sau — un angajament din partea autorităților locale ca la următoarea revizuire a planului de urbanism să introducă aria naturală protejată
D.3.4.2. Sectorul public sprijină implementarea măsurilor de conservare a naturii în special în ariile naturale protejate.	Autoritățile locale sunt de acord cu măsurile incluse în planul de management al ariei naturale protejate și sprijină măsurile de conservare. Măsurile concrete de sprijin din partea autorităților publice locale pentru implementarea măsurilor de conservare	Există sprijin concret din partea administrațiilor publice locale cu privire la implementarea măsurilor de conservare a naturii la nivelul destinației și în special în aria naturală protejată.	Există un proces de consultare publică inițiat de către administrația ariei naturale protejate și dorința enunțată de administrațiile publice locale de a colabora cu administrația ariei protejate.	1	— o listă cu măsuri/acțiuni/proiecte comune dezvoltate de aria naturală protejată și UAT-ul/UAT-urile din destinație În cazul în care nu pot fi date astfel de exemple, se transmit angajamente din partea UAT-urilor, prin care își exprimă acordul/interesul pentru derularea unor activități în comun cu administratorul ariei naturale protejate.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
D.3.4.3. Sectorul privat din turism contribuie direct la susținerea măsurilor de conservare a naturii prin sprijin financiar sau în natură.	Mecanismul funcțional prin care sistemul privat sprijină proiecte de conservare a naturii Operatorii economici care sprijină în mod activ măsurile de conservare a naturii	1. Există un mecanism funcțional (de exemplu, listă de proiecte oferite de administrația ariei naturale protejate) prin care sectorul privat poate contribui direct la măsurile de conservare a naturii prin sprijin financiar sau în natură. 2. Există o rețea de operatori economici care sprijină în mod activ măsurile de conservare a naturii.	Există o rețea operatori economici care sprijină în mod activ măsurile de conservare a naturii.	1	— document în care este descris mecanismul (de exemplu, listă de proiecte oferite de administrația ariei naturale protejate), prin care sectorul privat poate contribui direct la măsurile de conservare a naturii prin sprijin financiar sau în natură și — o listă de operatori economici care sprijină în mod activ măsurile de conservare a naturii (de exemplu partenerii locali)
D.3.4.4. Activitățile de conservare sunt comunicate personalului (din sectorul public și privat), vizitatorilor și comunității locale.	Planul de comunicare a ariei naturale protejate către personalul din sectorul public și privat, vizitatori și comunitățile locale	Existența planului de comunicare și implementarea lui la nivelul destinației	Există un plan de comunicare al administrației ariei naturale protejate în curs de elaborare și există deja o serie de activități concrete de comunicare cu vizitatorii și comunitatea locală.	1	— planul de comunicare (sau un draft al acestuia) și o listă de acțiuni de comunicare cu vizitatorii și comunitatea locală derulate
D.3.5. Gestionarea speciilor de animale sălbatice pentru conservare și ecoturism					
D.3.5.1. La nivelul destinației există un sistem de gestionare sustenabilă a fondului cinegetic/fondurilor cinegetice.	1. Identificarea fondurilor cinegetice și a gestionarilor la nivelul destinației 2. Existența planurilor de management cinegetic la nivelul fondurilor cinegetice, conform legii, cu materializarea pe hărți a zonelor de liniște. 3. Existența unui plan de acțiune realizat de autoritățile locale împreună cu gestionarii de fonduri cinegetice în vederea prevenirii conflictelor cu fauna sălbatică	1. Fondurile cinegetice și gestionarii acestora sunt identificate/identificați. 2. Există planuri de management cinegetic la nivelul fondurilor de vânătoare din cadrul destinației. 3. Există un plan de acțiune asumat de autoritățile locale în colaborare cu gestionarii fondurilor cinegetice și alte entități interesate în vederea prevenirii conflictelor cu fauna de interes cinegetic.	1. Fondurile cinegetice și gestionarii acestora sunt identificate/identificați. 2. Există planuri de management cinegetic la nivelul fondurilor de vânătoare din cadrul destinației.	1	— o listă cu fondurile cinegetice din cadrul destinației și cu gestionarii acestora — planurile de management cinegetic la nivelul fondurilor — plan/planuri de acțiune în vederea prevenirii conflictelor cu fauna sălbatică, dacă este cazul
D.3.5.2. Existența la nivelul destinației a unui cod de comportament pentru activitățile turistice ce pot influența sau interacționează cu animalele sălbatice.	Codul de comportament pentru activitățile turistice ce pot influența sau interacționează cu animalele sălbatice (se poate corela cu criteriul C.4.1)	Este realizat un cod de comportament pentru activitățile turistice ce interacționează cu animalele sălbatice.	Un cod de comportament este în curs de realizare.	1	— codul sau un draft al acestuia, în cazul în care este în curs de realizare (poate fi realizat un document comun cu cel menționat la criteriul C.4.1.)

MINISTERUL FINANTELOR

## O R D I N

### pentru modificarea unor ordine din domeniul autorizării

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

**ministrul finanțelor** emite următorul ordin:

**Art. I.** — Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2.007/2008 privind aprobarea componenței Comisiei pentru autorizarea operatorilor economici din domenii cu reglementări specifice și a Regulamentului de organizare și funcționare a acestora, precum și a Criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de tichete, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 516 din 9 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1. La anexa nr. 1, punctele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:**

„1. Directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — președinte

2. Șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — vicepreședinte”.

**2. La anexa nr. 1, nota va avea următorul cuprins:**

„NOTĂ:

În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor este înlocuit de directorul adjunct al aceleiași direcții, care exercită toate atribuțiile președintelui conform prezentului ordin.

În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize este înlocuit de șeful Serviciului de autorizare operatori din domeniul reglementate specific și de soluționare a contestațiilor din domeniul produselor accizabile din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor, care exercită toate atribuțiile vicepreședintelui conform prezentului ordin.

În cazuri justificate, la ședințele comisiei, în locul membrilor vor putea participa înlocuitorii desemnați de aceștia.”

**3. La anexa nr. 2, la articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — (1) Direcția de specialitate cu atribuții de management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor va pune la dispoziția membrilor comisiei, cu cel puțin două zile lucrătoare înainte, ordinea de zi și notele de prezentare întocmite în urma analizării fiecărei documentații.”

**4. La anexa nr. 2, la articolul 6, alineatul (2) va avea următorul cuprins:**

„(2) Fiecare documentație va fi prezentată printr-o notă care va cuprinde propunerea de soluționare formulată de direcția de specialitate cu atribuții de management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor și va fi semnată de către directorul acesteia sau de înlocuitorul său, după caz. Membrii comisiei își fundamentează votul pe baza informațiilor conținute de notele de prezentare.”

**5. În tot cuprinsul ordinului sintagma „un reprezentant al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor” se înlocuiește cu sintagma „un reprezentant al Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor”.**

**Art. II.** — Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.909/2019 pentru aprobarea criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de bilete de valoare, a componenței și procedurii de lucru a Comisiei pentru autorizarea unităților emitente de bilete de valoare, precum și a componenței echipei de specialiști prevăzute la art. 22 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.045/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 269 din 9 aprilie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1. La articolul 13 alineatul (1), prima liniuță va avea următorul cuprins:**

„— un reprezentant al Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor.”

**2. La articolul 13 alineatul (1), ultima liniuță se abrogă.**

**3. La anexa nr. 1, punctele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:**

„1. Directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — președinte

2. Șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — vicepreședinte”.

**4. La anexa nr. 1, nota va avea următorul cuprins:**

„NOTĂ:

În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor este înlocuit de directorul adjunct al aceleiași direcții, care exercită toate atribuțiile președintelui conform prezentului ordin.

În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize este înlocuit de șeful Serviciului de autorizare operatori din domeniul reglementate specific și de soluționare a contestațiilor din domeniul produselor accizabile din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor, care exercită toate atribuțiile vicepreședintelui conform prezentului ordin.

În cazuri justificate, la ședințele comisiei, în locul membrilor vor putea participa înlocuitorii desemnați de aceștia.”

**5. La anexa nr. 2, articolul 4 va avea următorul cuprins:**

„Art. 4. — (1) Comisia se întrunește ori de câte ori este necesar, pentru analiza situațiilor care impun luarea unei decizii.

(2) Comisia este convocată de președintele sau vicepreședintele acesteia, inclusiv la propunerea direcției de specialitate.”

**6. La anexa nr. 2, la articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — (1) Direcția de specialitate pune la dispoziția membrilor comisiei, cu cel puțin două zile lucrătoare înainte, ordinea de zi și notele de prezentare întocmite în urma analizării fiecărei documentații.”

**7. La anexa nr. 2, la articolul 7, alineatul (1) va avea următorul cuprins:**

„Art. 7. — (1) Comisia analizează propunerile din notele de prezentare întocmite pentru fiecare documentație transmisă de operatorii economici, în vederea obținerii autorizației, conform prevederilor prezentului ordin. Membrii comisiei își fundamentează votul pe baza informațiilor conținute de notele de prezentare.”

**Art. III.** — Anexa la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 228/2014 pentru stabilirea componenței Comisiei de autorizare a distribuitorilor pentru aparate de marcat electronice fiscale avizate tehnic, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 18 februarie 2014, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

**1. Punctele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:**

„1. Directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — președinte

2. Șeful Serviciului de autorizare operatori din domeniul reglementate specific și de soluționare a contestațiilor din domeniul produselor accizabile din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — vicepreședinte”.

**2. Nota va avea următorul cuprins:**

„NOTĂ:

În cazul vacanței postului, directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor este înlocuit de directorul adjunct al aceleiași direcții, care exercită toate atribuțiile președintelui.

În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, șeful Serviciului de autorizare operatori din domeniului reglementate

specific și de soluționare a contestațiilor din domeniul produselor accizabile este înlocuit de șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor, care exercită toate atribuțiile vicepreședintelui conform prezentului ordin.

În cazuri justificate, la ședințele comisiei, în locul membrilor vor putea participa înlocuitorii desemnați de aceștia.”

**Art. IV.** — Ordinul ministrului finanțelor, al ministrului afacerilor interne, al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și al președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 3.934/154/720/6.428/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1070 din 4 noiembrie 2022, se modifică după cum urmează:

**1. La articolul alineatul (1), punctele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:**

„1. directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — președinte;

2. șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor — vicepreședinte;”.

**2. La articolul 1, alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:**

„(2) În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, directorul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor este înlocuit de directorul adjunct al aceleiași direcții, care exercită toate atribuțiile președintelui.

(3) În cazul absenței motivate sau al vacanței postului, șeful Serviciului de autorizare și monitorizare case de schimb valutar și alte domenii, evaluare, raportare și avize este înlocuit de șeful Serviciului de autorizare operatori din domeniului reglementate specific și de soluționare a contestațiilor din domeniul produselor accizabile din cadrul Direcției domeniului reglementare specifică din cadrul Ministerului Finanțelor, care exercită toate atribuțiile vicepreședintelui conform prezentului ordin.”

**Art. V.** — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,  
**Carmen Moraru,**  
secretar de stat

București, 26 iulie 2024.  
Nr. 4.076.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329  
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR  
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)  
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro  
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.  
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro  
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

